

Algorytmy i struktury danych

wykład 7

Plan wykładu:

- Algorytmy grafowe II.
- Algorytmy sortujące.

Algoritmy grafowe II

Problem najkrótszej ścieżki – polega na znalezieniu w grafie ważonym najkrótszego połączenia między dwoma zadanymi węzłami.

Uwagi:

- jest to problem klasy NP,
- rozwiązanie tego problemu pozwala na:
  - znalezienie najkrótszej drogi między miastami,
  - efektywne trasowanie ruchu w sieciach komputerowych,
  - wyznaczanie optymalne rozkładu pewnych elementów w czasie lub przestrzeni.
- najkrótszą ścieżkę w grafie wyznacza się dla wszystkich typów grafów.

Algotymy stosowane dla dwóch węzłów:

- algorytm Dijkstry,
- algorytm Bellmana-Forda,
- algorytm A*.

Algotymy stosowane dla każdej pary węzłów:

- algorytm Floyda-Warshalla,
- algorytm Johnsona.

Algotrmy Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Oznaczenia:

- s – węzeł źródłowy,
- $w(i,j)$ – waga krawędzi (i,j) .

Algotrmy:

1. Stworzenie tablicy d odległości od źródła dla wszystkich węzłów grafu. Na początku $d[s] = 0$, $d[u] = w(s,u)$, natomiast u jest sąsiadem s , a $d[v] = \infty$ dla wszystkich pozostałych węzłów.
2. Utworzenie kolejki priorytetowej Q wszystkich węzłów grafu. Priorytetem kolejki jest aktualnie wyliczona odległość od węzła źródłowego s .
3. Dopóki kolejka nie jest pusta:
  - usunięcie z kolejki węzła u o najniższym priorytecie (węzeł najbliższy źródła, który nie został jeszcze rozważony),
  - dla każdego sąsiada v i węzła u : jeśli $d[u] + w(u,v) < d[v]$ (poprzez u da się dojść do v szybciej niż dotychczasową ścieżką), to $d[v] := d[u] + w(u,v)$.
4. Na końcu tablica d zawiera najkrótsze odległości do wszystkich węzłów.

Algotrmy Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Oznaczenia:

- s – węzeł źródłowy,
- $w(i,j)$ – waga krawędzi (i,j) .

Algotrmy:

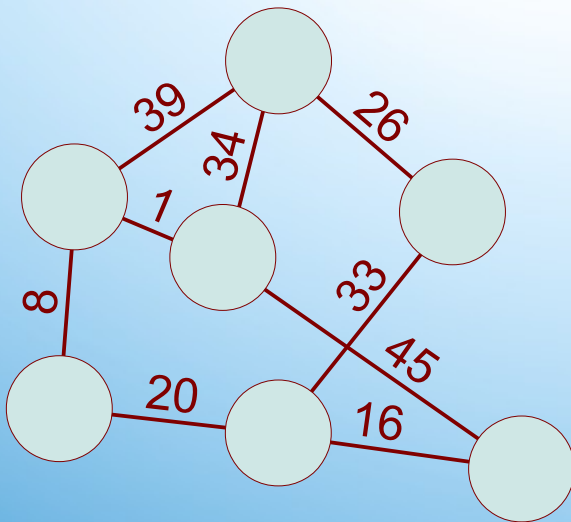
1. Stworzenie tablicy d odległości od źródła dla wszystkich węzłów grafu. Na początku $d[s] = 0$, $d[u] = w(s,u)$, natomiast u jest sąsiadem s , a $d[v] = \infty$ dla wszystkich pozostałych węzłów.
2. Utworzenie kolejki priorytetowej Q wszystkich węzłów grafu. Priorytetem kolejki jest aktualnie wyliczona odległość od węzła źródłowego s .
3. Dopóki kolejka nie jest pusta:
  - usunięcie z kolejki węzła u o najniższym priorytecie (węzeł najbliższy źródła, który nie został jeszcze rozważony),
  - dla każdego sąsiada v i węzła u : jeśli $d[u] + w(u,v) < d[v]$ (poprzez u da się dojść do v szybciej niż dotychczasową ścieżką), to $d[v] := d[u] + w(u,v)$.
4. Na końcu tablica d zawiera najkrótsze odległości do wszystkich węzłów.

Uwagi:

- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(|V|^2)$,
- złożoność obliczeniowa w przypadku implementacji kolejki Q w postaci kopca wynosi $O(|E| \log |V|)$.

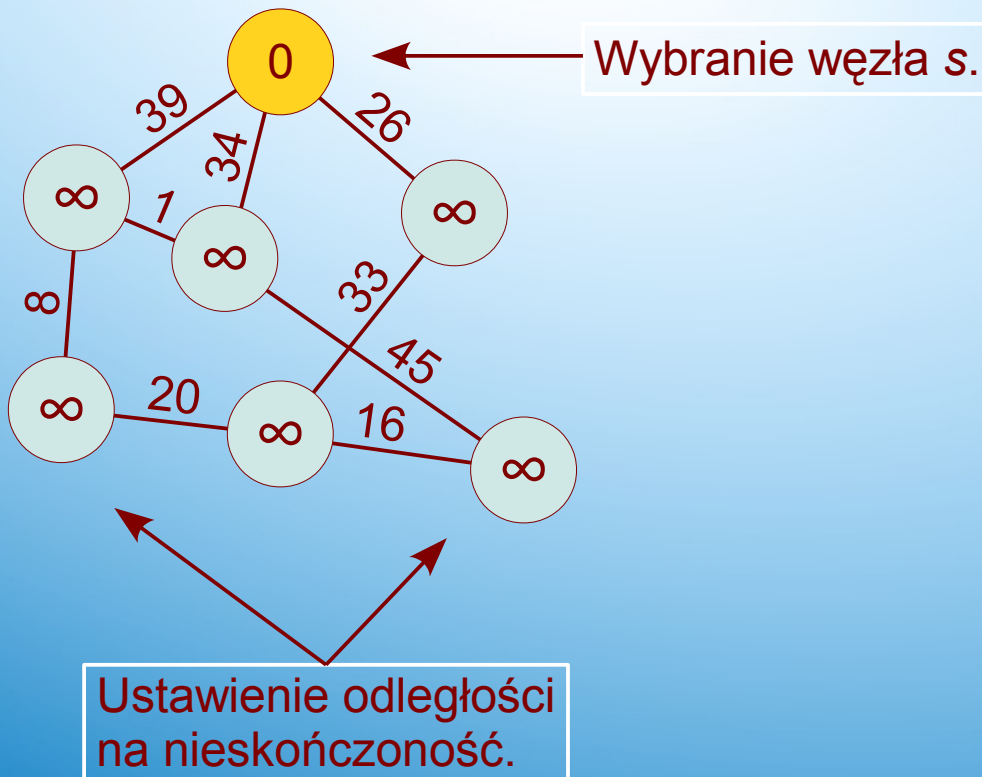
Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Przykład:

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

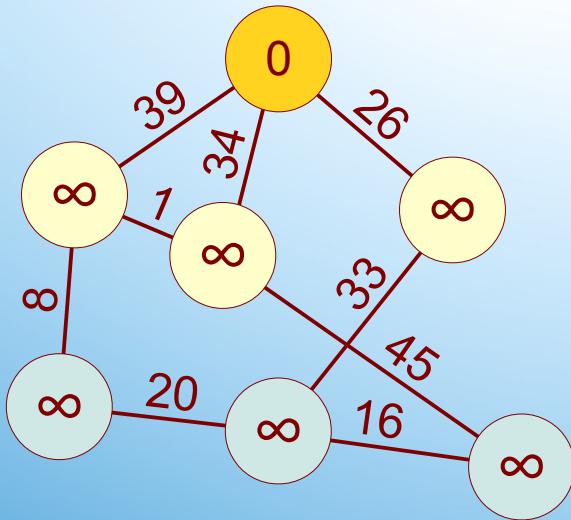
Przykład:

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Przykład:

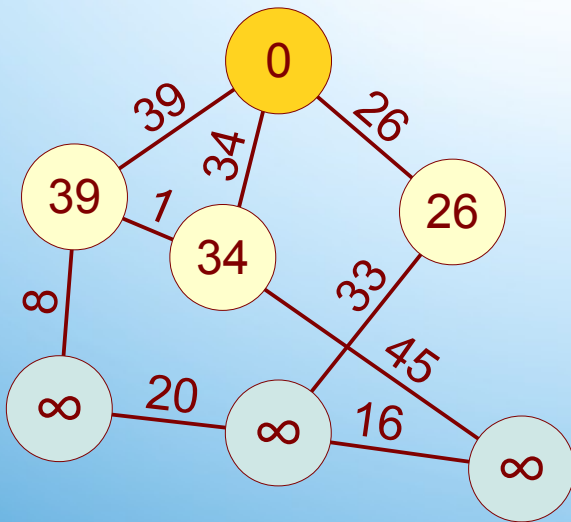

Etap 1:
sprawdzenie sąsiadów

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

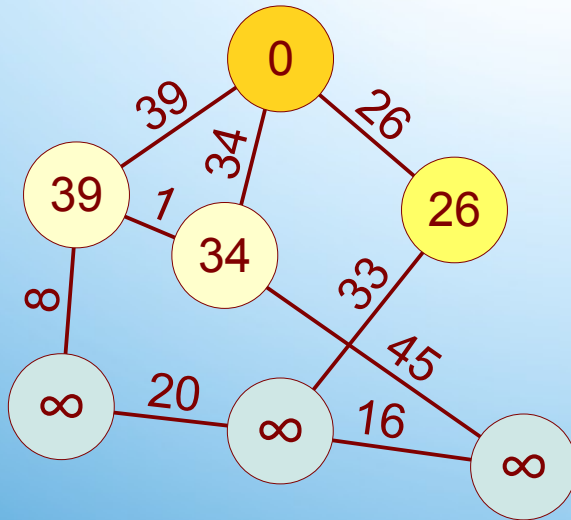
Przykład:

Etap 1:
sprawdzenie sąsiadów

Algotym Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Przykład:

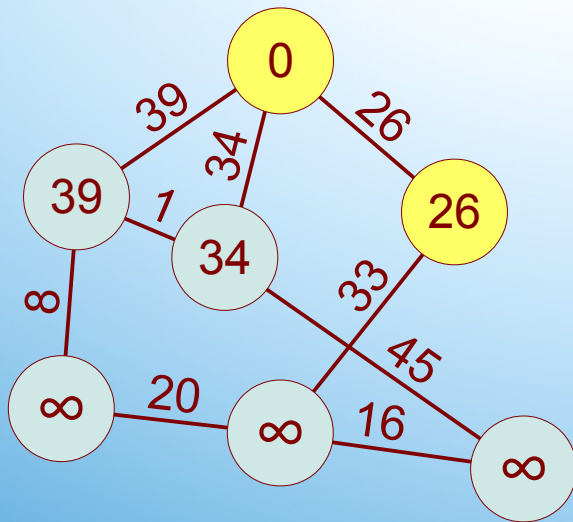

Etap 1:
ustalenie węzła

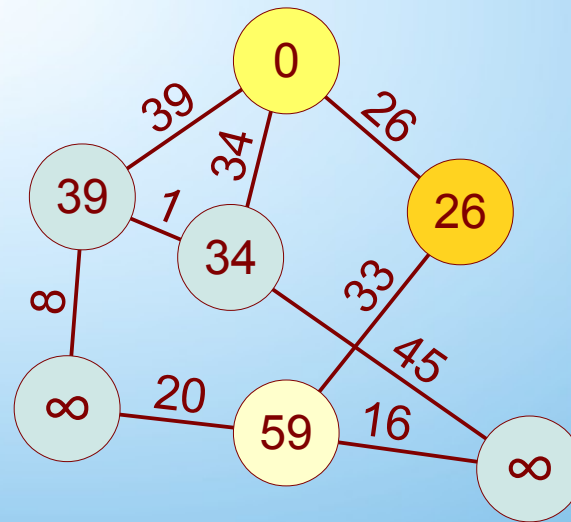

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Przykład:

Etap 1:

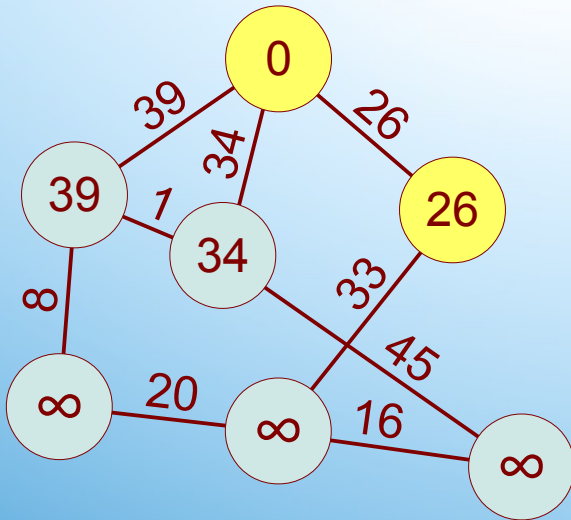

Etap 2:
wybranie węzła
sprawdzenie sąsiadów

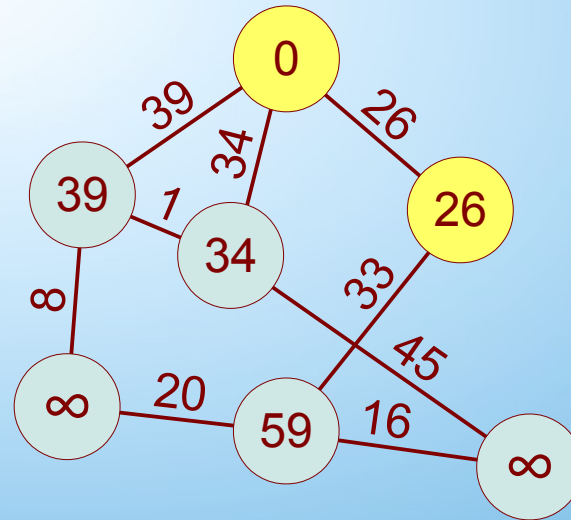

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Przykład:

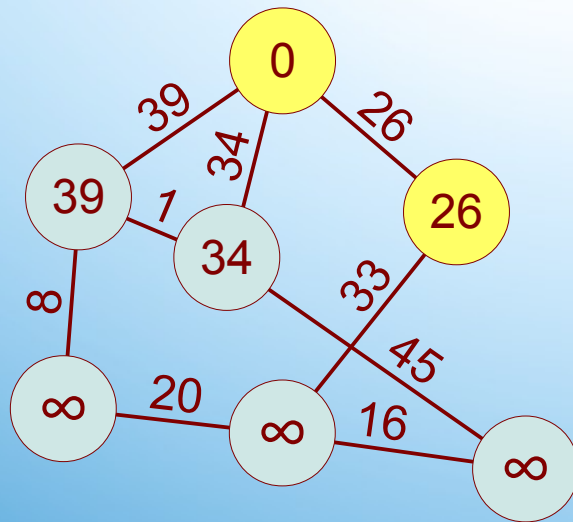
Etap 1:

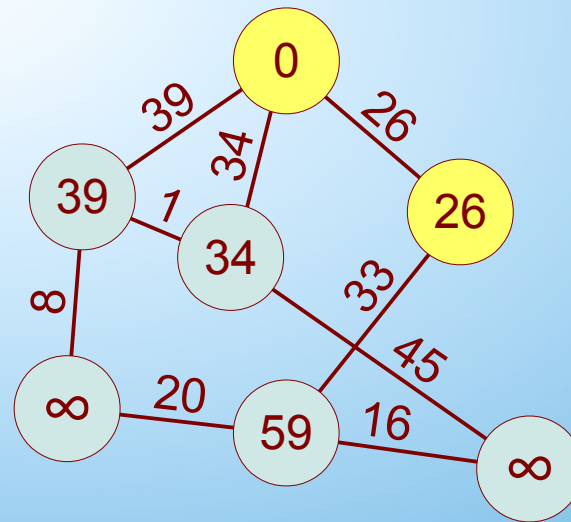
Etap 2:
ustalenie węzła

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

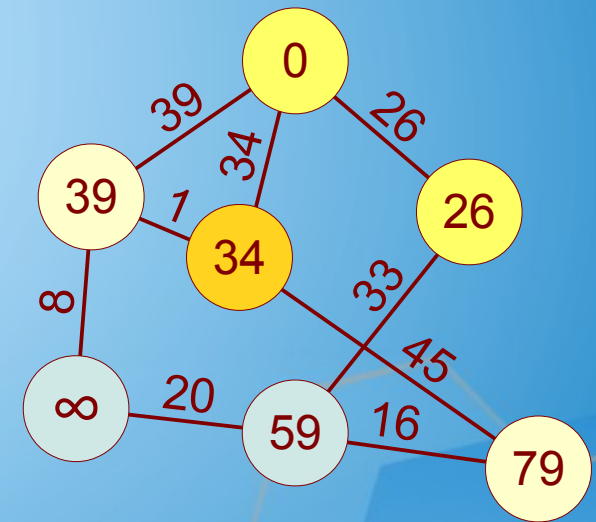
Przykład:

Etap 1:

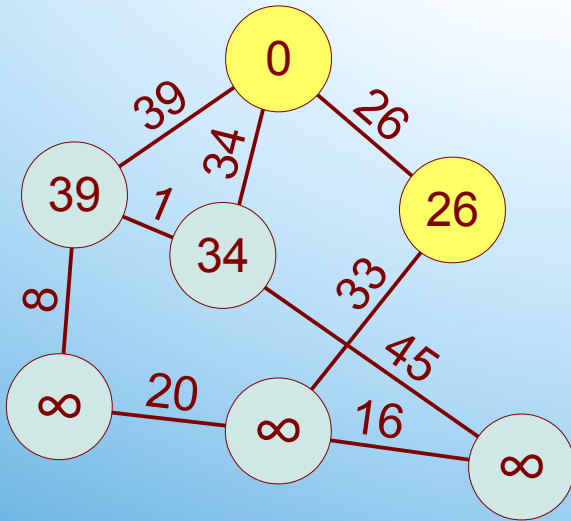
Etap 2:

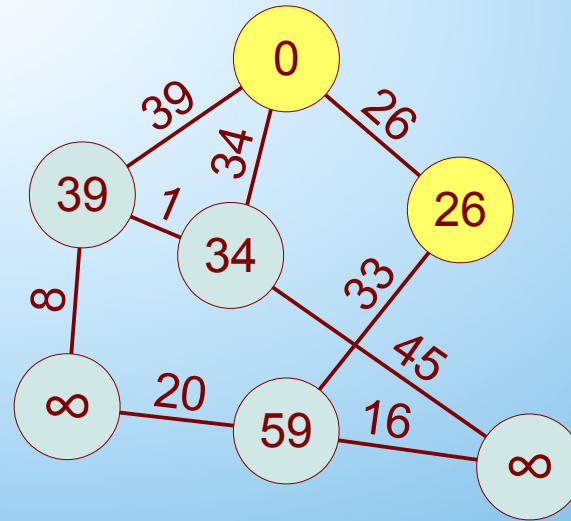
Etap 3:
wybranie węzła
sprawdzenie sąsiadów

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

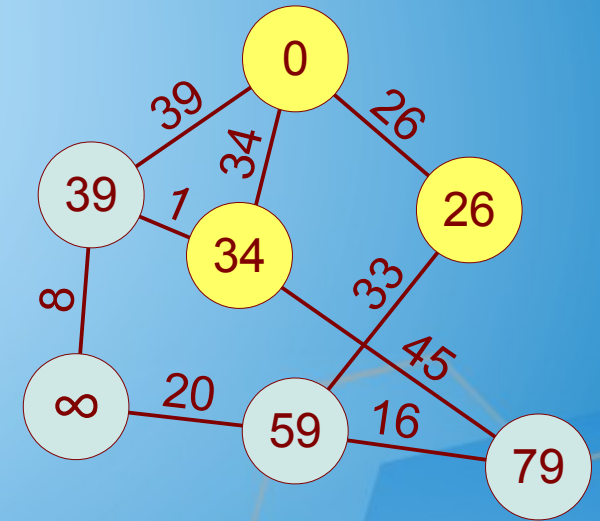
Przykład:

Etap 1:

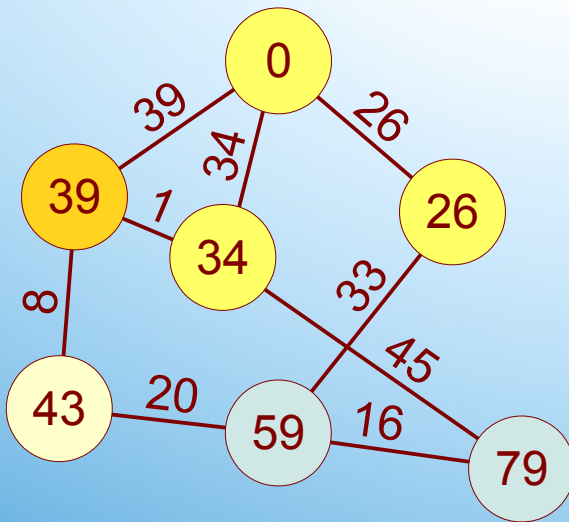
Etap 2:

Etap 3:
ustalenie węzła

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Przykład:

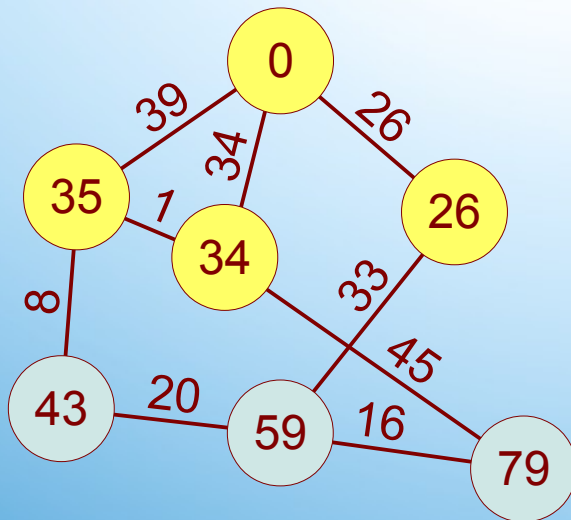

Etap 4:
wybranie węzła
sprawdzenie sąsiadów

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

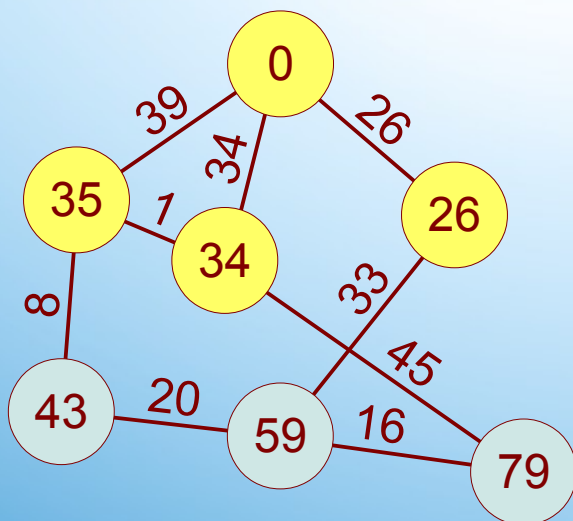
Przykład:

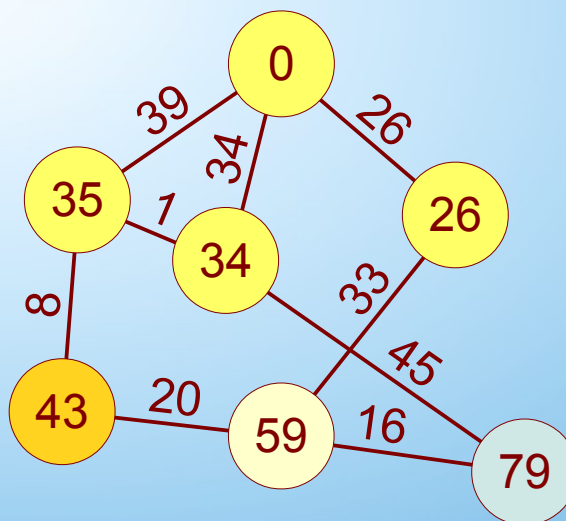
Etap 4:
ustalenie węzła: 39 → 35

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Przykład:

Etap 4:

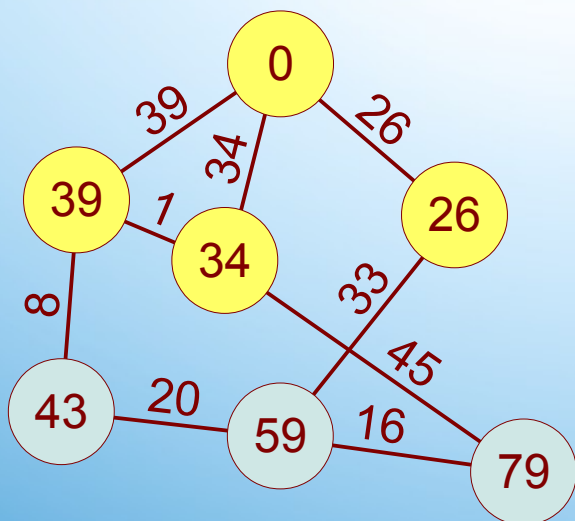
Etap 5:

wybranie węzła

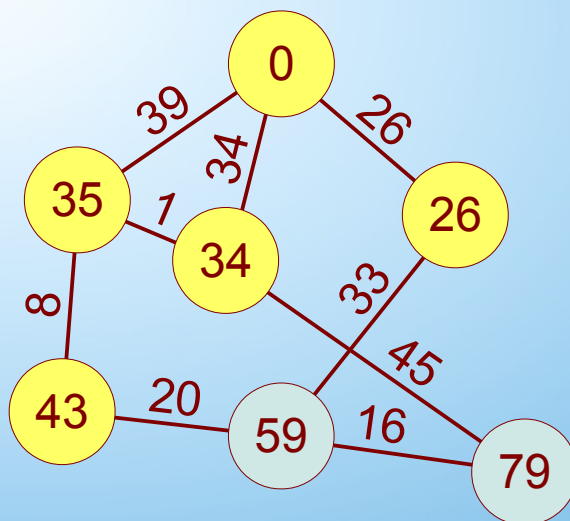
sprawdzenie sąsiada: $43 + 20 > 59$

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

Przykład:

Etap 4:

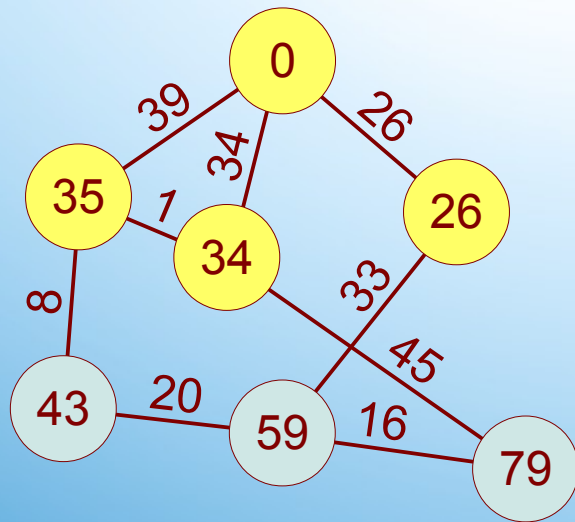

Etap 5:
ustalenie węzła

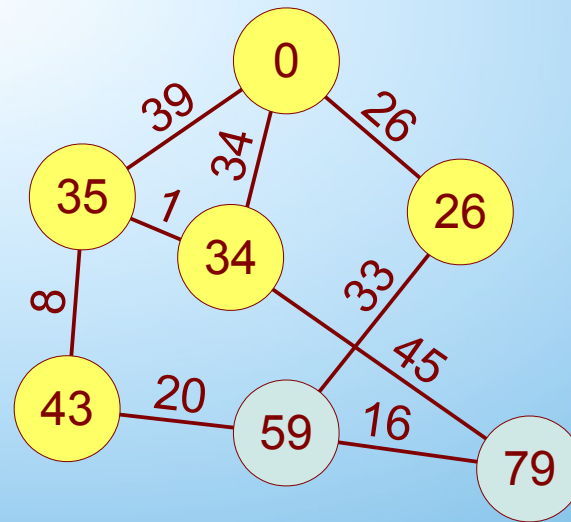

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

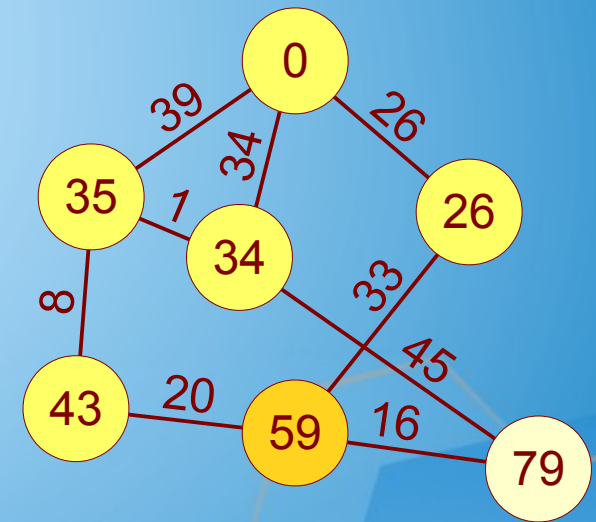
Przykład:

Etap 4:

Etap 5:

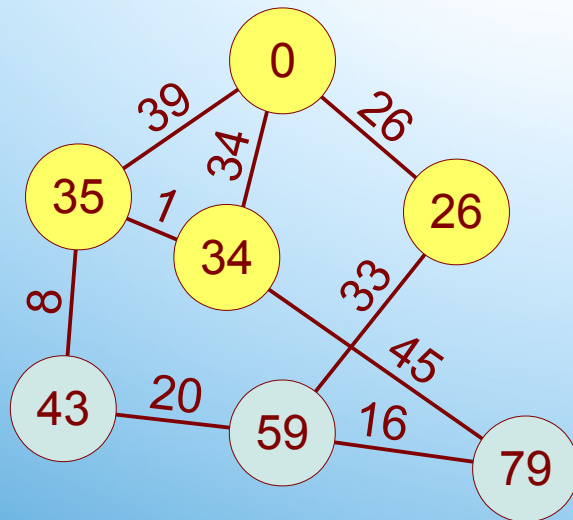

Etap 6:
wybranie węzła
sprawdzenie sąsiadów

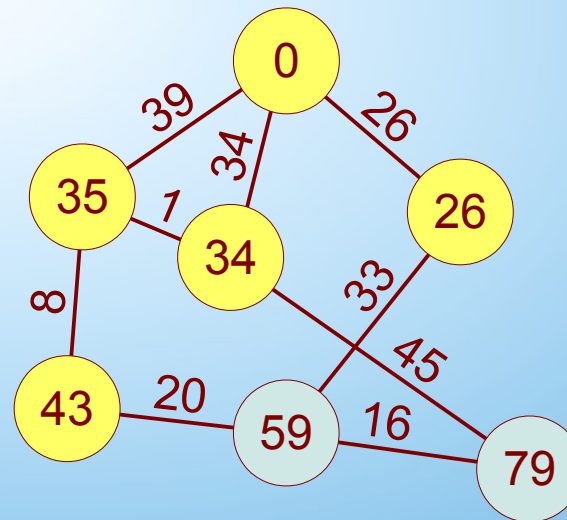

Algorytm Dijkstry – znajduje najkrótszą ścieżkę z pojedynczego źródła w grafie o nieujemnych wagach krawędzi.

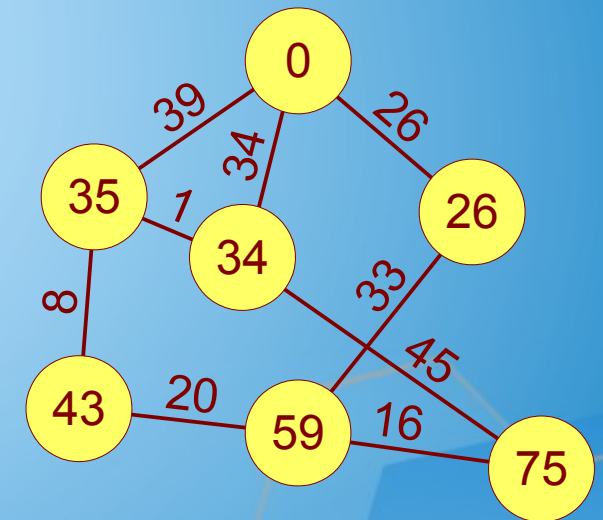
Przykład:

Etap 4:

Etap 5:

Etap 6:
ustalenie węzła: 79 → 75

Algotym Bellmana-Forda – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki między dwoma węzłami w grafie ważonym.

Oznaczenia:

- s – węzeł źródłowy,
- v – węzeł docelowy,
- $w(u,v)$ – waga krawędzi (u,v) .

Algotym:

1. Obliczenie górnego oszacowanie $d[v]$ odległości od węzła s do pozostałych węzłów v .
2. Jeśli $d[v] > d[u] + w(u,v)$ to przeszacowanie odległości $d[v] = d[u] + w(u,v)$.
3. Jeśli nie można przeszacować żadnej odległości to KONIEC.

Algorytm Bellmana-Forda – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki między dwoma węzłami w grafie ważonym.

Oznaczenia:

- s – węzeł źródłowy,
- v – węzeł docelowy,
- $w(u,v)$ – waga krawędzi (u,v) .

Algorytm:

1. Obliczenie górnego oszacowanie $d[v]$ odległości od węzła s do pozostałych węzłów v .
2. Jeśli $d[v] > d[u] + w(u,v)$ to przeszacowanie odległości $d[v] = d[u] + w(u,v)$.
3. Jeśli nie można przeszacować żadnej odległości to KONIEC.

Uwagi:

- wagi mogą być dodatnie i ujemne,
- złożoność obliczeniowa wynosi $O(|V|*|E|)$.

Algorytm A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Cechy:

- algorytm optymalizuje ścieżkę wykorzystując funkcję heurystyczną $h(x)$,
- w każdym przypadku algorytm znajdzie drogę (jeśli taka istnieje).

Algorytm:

1. Wybranie sąsiednich, jeszcze nie sprawdzanych węzłów i obliczenie funkcji $f(x) = g(x) + h(x)$, gdzie:
  - $g(x)$ – droga pomiędzy węzłem początkowym a x (suma wag krawędzi, które należą już do ścieżki, powiększona o wagę krawędzi łączącej aktualny węzeł z x),
  - $h(x)$ – przewidywana przez heurystykę droga od x do węzła docelowego.
2. Jeśli $f(x) < f_{min}$ to dodanie węzła do ścieżki, $f_{min} = f(x)$.
3. Jeśli x nie jest węzłem docelowym to powtarzaj od etapu 1.

//

Algotrym A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Cechy:

- algotrym optymalizuje ścieżkę wykorzystując funkcję heurystyczną $h(x)$,
- w każdym przypadku algotrym znajdzie drogę (jeśli taka istnieje).

Algotrym:

1. Wybranie sąsiednich, jeszcze nie sprawdzanych węzłów i obliczenie funkcji $f(x) = g(x) + h(x)$, gdzie:
  - $g(x)$ – droga pomiędzy węzłem początkowym a x (suma wag krawędzi, które należą już do ścieżki, powiększona o wagę krawędzi łączącej aktualny węzeł z x),
  - $h(x)$ – przewidywana przez heurystykę droga od x do węzła docelowego.
2. Jeśli $f(x) < f_{min}$ to dodanie węzła do ścieżki, $f_{min} = f(x)$.
3. Jeśli x nie jest węzłem docelowym to powtarzaj od etapu 1.

Uwagi:

- funkcja heurystyczna h jest poprawna, jeśli dla dwóch dowolnych węzłów x i y zachodzi zależność: $h(x) \leq d(x,y) + h(y)$, gdzie $d(x,y)$ jest faktyczną odległością między węzłami x i y ,
- złożoność czasowa algotrymu jest zależna od zastosowanej heurystyki i wynosi $O(\log h^*(x))$, gdzie h^* jest optymalną heurystyką, czyli zawsze podaje dokładny, rzeczywisty koszt ścieżki z x do węzła końcowego.

Algorytm A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Funkcje heurystyczne:

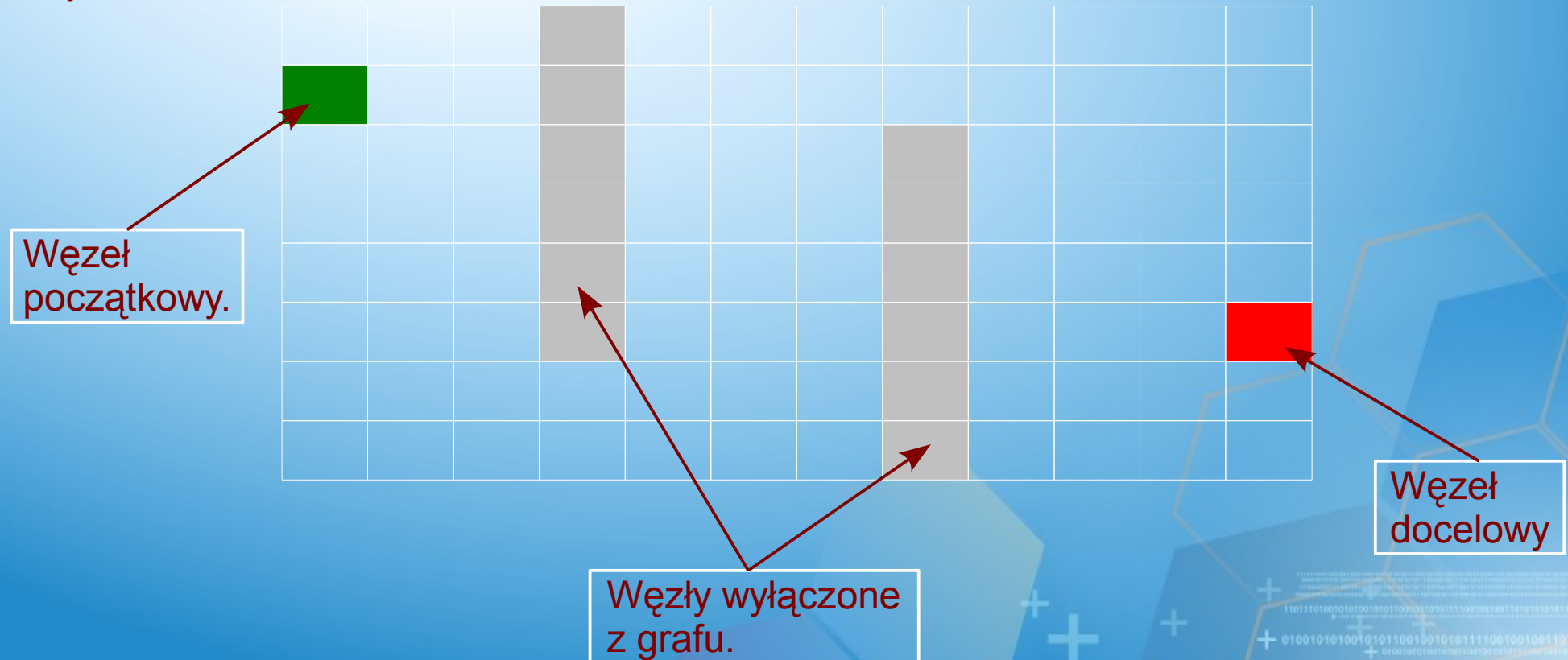
- typ Manhattan – odległość dwóch węzłów to suma ich odległości w pionie i w poziomie,
- odległość euklidesowa – odległość dwóch węzłów w przestrzeni.

Algotym A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Funkcje heurystyczne:

- typ Manhattan – odległość dwóch węzłów to suma ich odległości w pionie i w poziomie,
- odległość euklidesowa – odległość dwóch węzłów w przestrzeni.

Przykład:

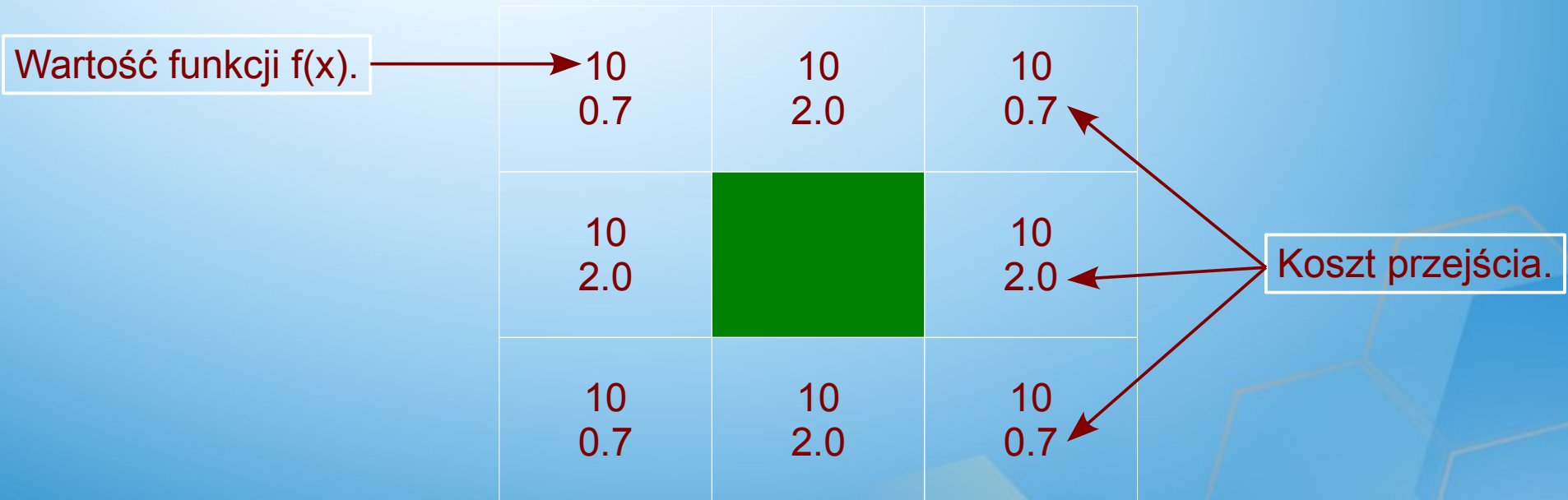

Algorytm A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Funkcje heurystyczne:

- typ Manhattan – odległość dwóch węzłów to suma ich odległości w pionie i w poziomie,
- odległość euklidesowa – odległość dwóch węzłów w przestrzeni.

Przykład:

$$f(x) = \text{liczba węzłów do } x + \text{długość ścieżki} + (1 + \text{koszt przejścia}) \cdot h_{\text{manhattan}}$$

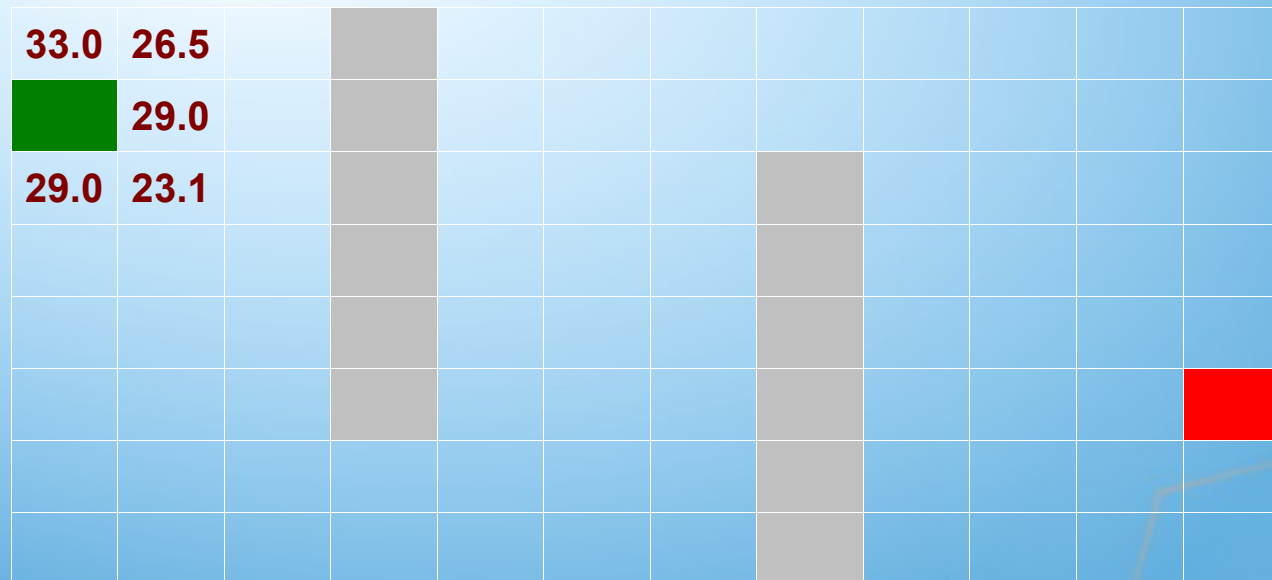

Algorytm A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Funkcje heurystyczne:

- typ Manhattan – odległość dwóch węzłów to suma ich odległości w pionie i w poziomie,
- odległość euklidesowa – odległość dwóch węzłów w przestrzeni.

Przykład:

Etap 1

Algorytm A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Funkcje heurystyczne:

- typ Manhattan – odległość dwóch węzłów to suma ich odległości w pionie i w poziomie,
- odległość euklidesowa – odległość dwóch węzłów w przestrzeni.

Przykład:

33.0	26.5										
	29.0	47.2									
29.0	23.1	49.1									
47.2	49.1	43.8									

Etap 2: wybranie węzła, obliczenie wartości funkcji $f(x)$.

Algorytm A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Funkcje heurystyczne:

- typ Manhattan – odległość dwóch węzłów to suma ich odległości w pionie i w poziomie,
- odległość euklidesowa – odległość dwóch węzłów w przestrzeni.

Przykład:

33.0	26.5										
	29.0	47.2									
29.0	23.1	49.1	∞								
47.2	49.1	43.8	∞								
	21.7	23.0	∞								

Etap 3: wybranie węzła, obliczenie wartości funkcji $f(x)$.

Algorytm A* – służy do znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie między dwoma węzłami.

Funkcje heurystyczne:

- typ Manhattan – odległość dwóch węzłów to suma ich odległości w pionie i w poziomie,
- odległość euklidesowa – odległość dwóch węzłów w przestrzeni.

Przykład:

33.0	26.5					237	238	234			
	29.0	47.2		215	217	212	209	234	253		
29.0	23.1	49.1	∞		187	187	∞	230	252	269	
47.2	49.1	43.8	∞	166	166	162	∞	252	249	268	
93.5	65.5	66.8	∞	146	141	181	∞	269	268	266	
88.2	89.5	84.8	∞	123	142	159					
	108	109	105	127	141	162					
		129	131	126	166	162					

Etap 4-13

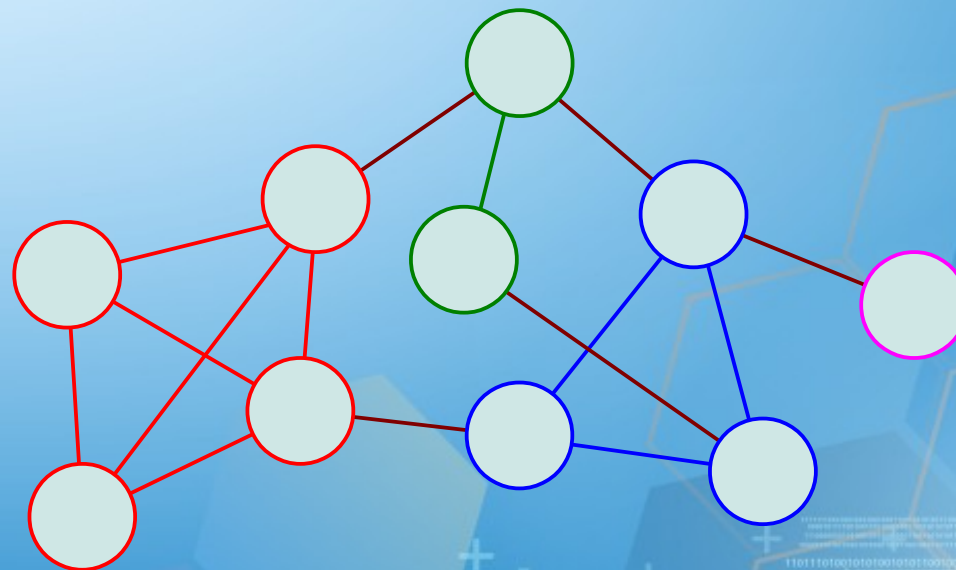
Podział grafu na kliki – polega na znalezieniu cliki k -tego stopnia w grafie.

Uwagi:

- jest to problem NP-zupełny,
- kliki wykorzystuje się w problemach optymalizacyjnych,
- graf w którym liczba chromatyczna jest równa rozmiarowi największej cliki jest grafem doskonałym,
- do rozwiązania problemu cliki stosuje się algorytmy heurystyczne.

Algorytmy:

- Tseng-Siewiorek,
- Bhasker,
- Kim-Shin.

Algorytm Tseng-Siewiorek – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

Algorytm:

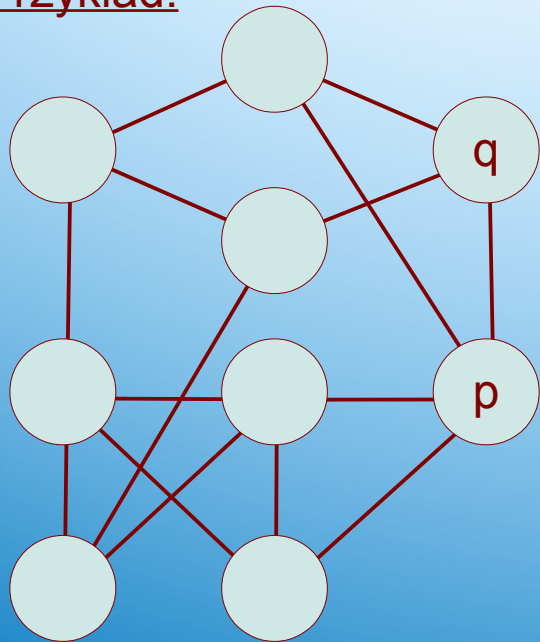
1. Wybranie krawędzi (p, q) posiadającej największą liczbę sąsiadów – wybranie takiego p i takiego q , aby stopień węzłów był maksymalny.
2. Połączenie p z q i przypisanie ich do p . Usunięcie z p i q krawędzi nie łączących ich z sąsiadami. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC.
3. Wybranie węzła q , posiadającego najwięcej wspólnych sąsiadów z p . Jeśli taki istnieje to wykonanie etapu 1, jeśli nie to wykonanie etapu 2.

Algorytm Tseng-Siewiorek – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

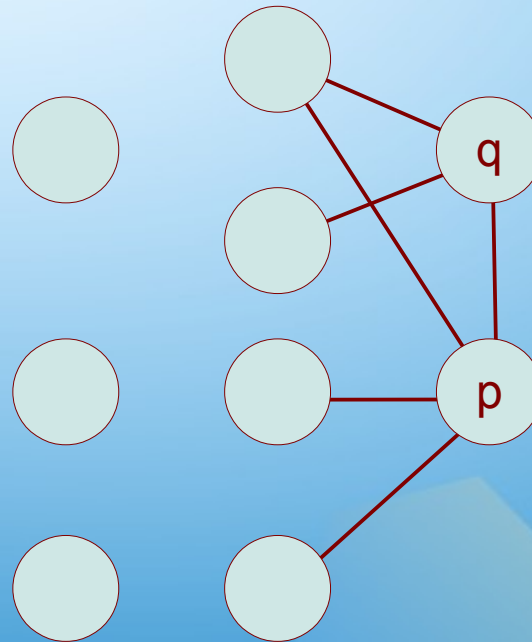
Algorytm:

1. Wybranie krawędzi (p, q) posiadającej największą liczbę sąsiadów – wybranie takiego p i takiego q , aby stopień węzłów był maksymalny.
2. Połączenie p z q i przypisanie ich do p . Usunięcie z p i q krawędzi nie łączących ich z sąsiadami. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC.
3. Wybranie węzła q , posiadającego najwięcej wspólnych sąsiadów z p . Jeśli taki istnieje to wykonanie etapu 1, jeśli nie to wykonanie etapu 2.

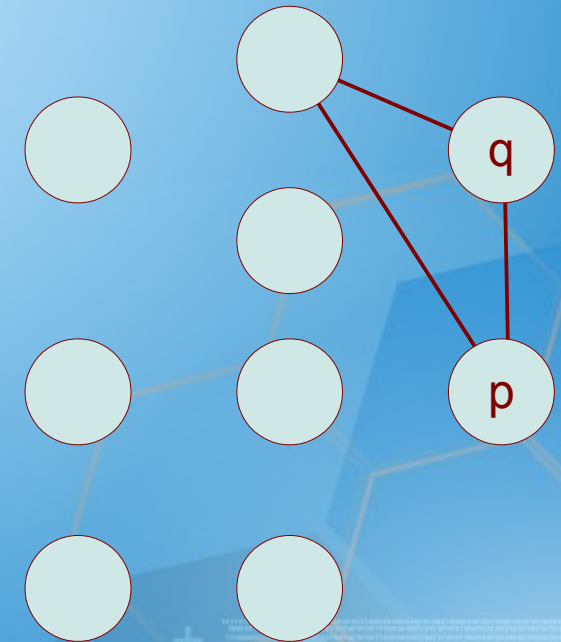
Przykład:

Iteracja 1, etap 1

Iteracja 1, etap 2

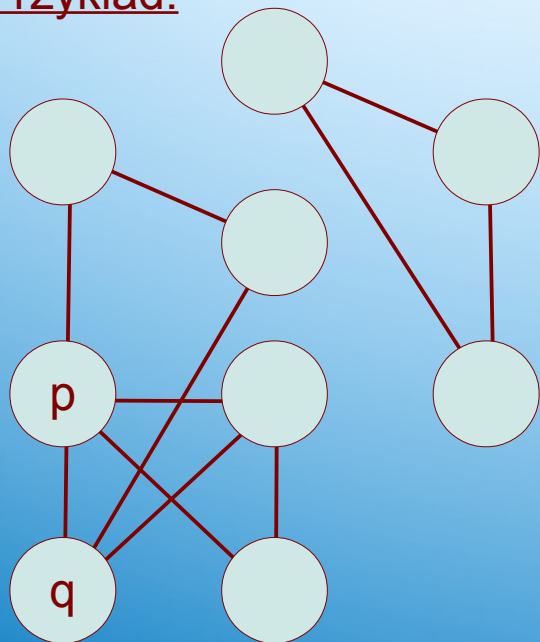
Iteracja 1, etap 3

Algorytm Tseng-Siewiorek – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

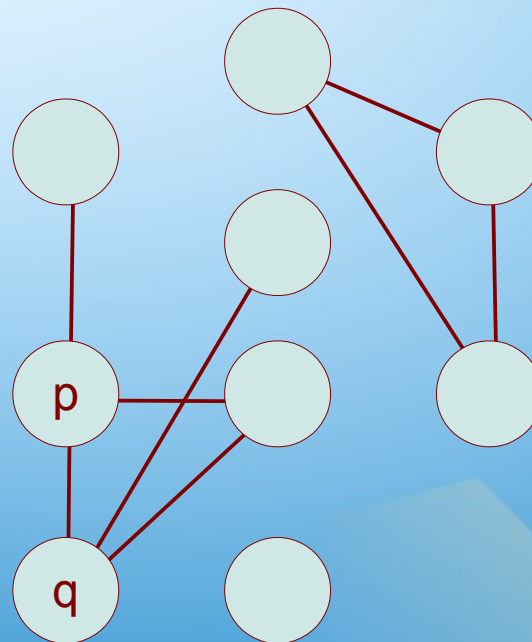
Algorytm:

1. Wybranie krawędzi (p, q) posiadającej największą liczbę sąsiadów – wybranie takiego p i takiego q , aby stopień węzłów był maksymalny.
2. Połączenie p z q i przypisanie ich do p . Usunięcie z p i q krawędzi nie łączących ich z sąsiadami. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC.
3. Wybranie węzła q , posiadającego najwięcej wspólnych sąsiadów z p . Jeśli taki istnieje to wykonanie etapu 1, jeśli nie to wykonanie etapu 2.

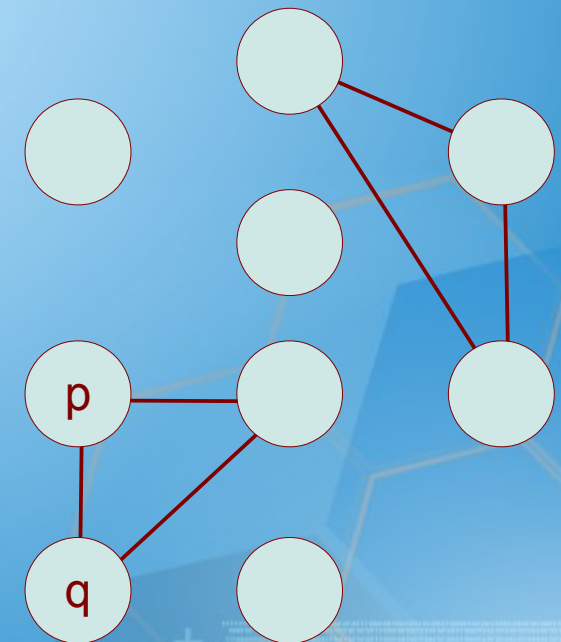
Przykład:

Iteracja 2, etap 1

Iteracja 2, etap 2

Iteracja 2, etap 3

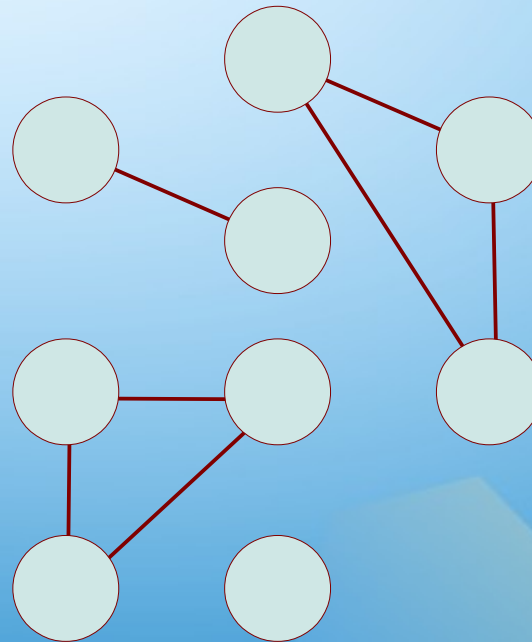

Algorytm Tseng-Siewiorek – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

Algorytm:

1. Wybranie krawędzi (p, q) posiadającej największą liczbę sąsiadów – wybranie takiego p i takiego q , aby stopień węzłów był maksymalny.
2. Połączenie p z q i przypisanie ich do p . Usunięcie z p i q krawędzi nie łączących ich z sąsiadami. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC.
3. Wybranie węzła q , posiadającego najwięcej wspólnych sąsiadów z p . Jeśli taki istnieje to wykonanie etapu 1, jeśli nie to wykonanie etapu 2.

Przykład:

Koniec algorytmu

Algorytm Bhasker'a – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

Algorytm:

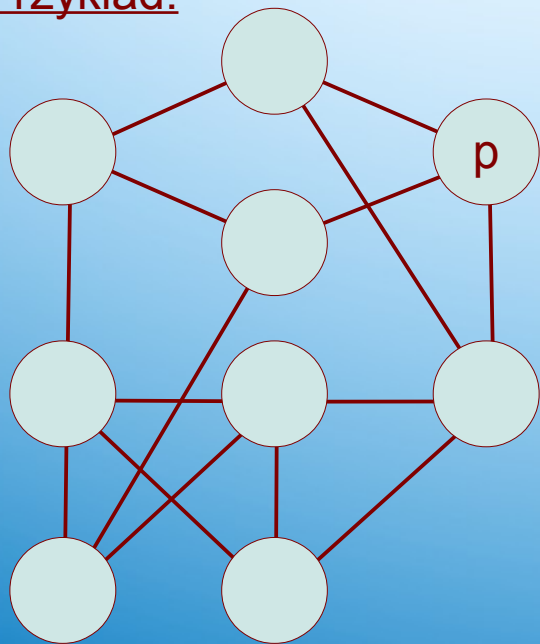
1. Wybranie wężła z najmniejszą liczbą sąsiadów i nazwanie go p .
2. Wybranie sąsiada wężła p posiadającego najmniej z nim sąsiadów i nazwanie go q . (węzeł q musi posiadać co najmniej jednego sąsiada z p).
3. Połączenie p i q , przypisanie ich do p . Usunięcie takich krawędzi z p i q , które nie są połączone z ich sąsiadami. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC, jeśli nie jest pusta to wykonanie etapu 1.

Algorytm Bhasker'a – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

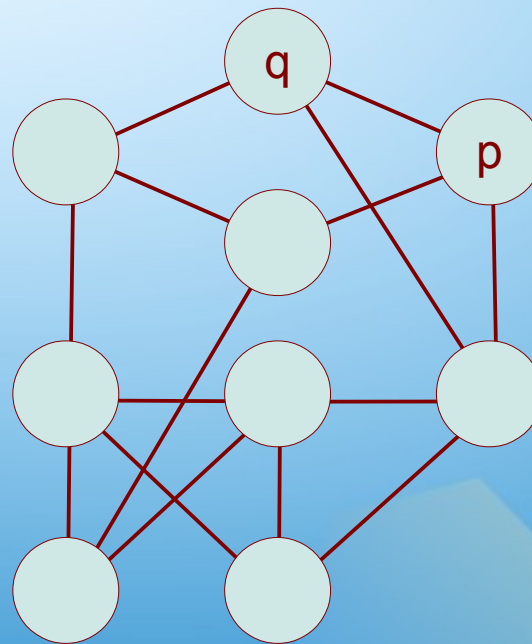
Algorytm:

1. Wybranie wężła z najmniejszą liczbą sąsiadów i nazwanie go p .
2. Wybranie sąsiada wężła p posiadającego najmniej z nim sąsiadów i nazwanie go q .
(węzeł q musi posiadać co najmniej jednego sąsiada z p).
3. Połączenie p i q , przypisanie ich do p . Usunięcie takich krawędzi z p i q , które nie są połączone z ich sąsiadami. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC, jeśli nie jest pusta to wykonanie etapu 1.

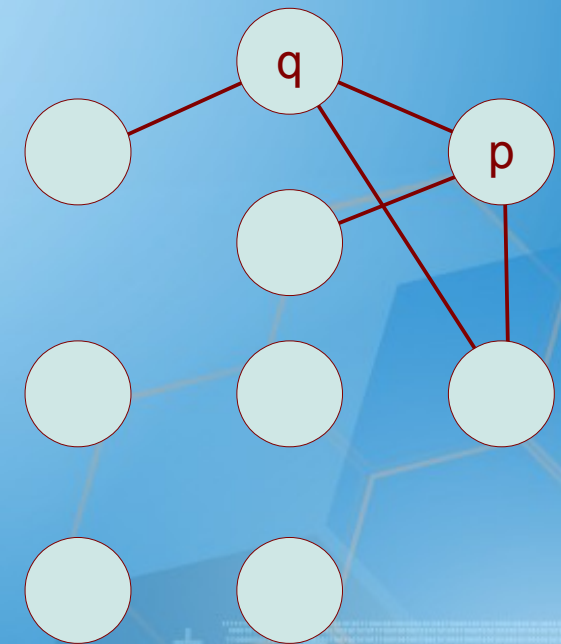
Przykład:

Iteracja 1, etap 1

Iteracja 1, etap 2

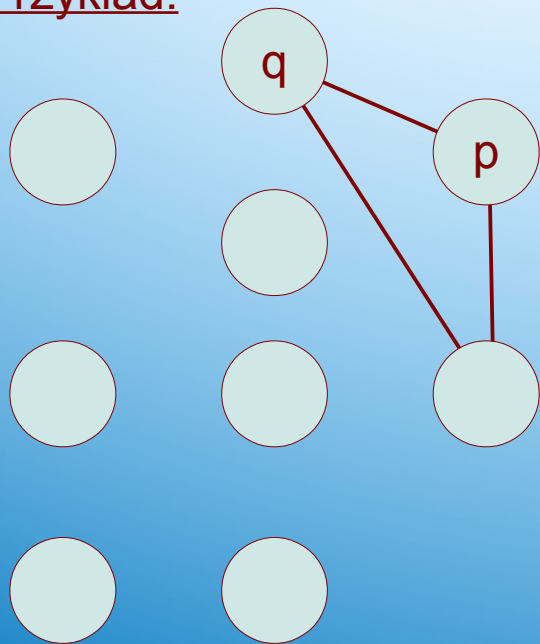
Iteracja 1, etap 3

Algorytm Bhasker'a – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

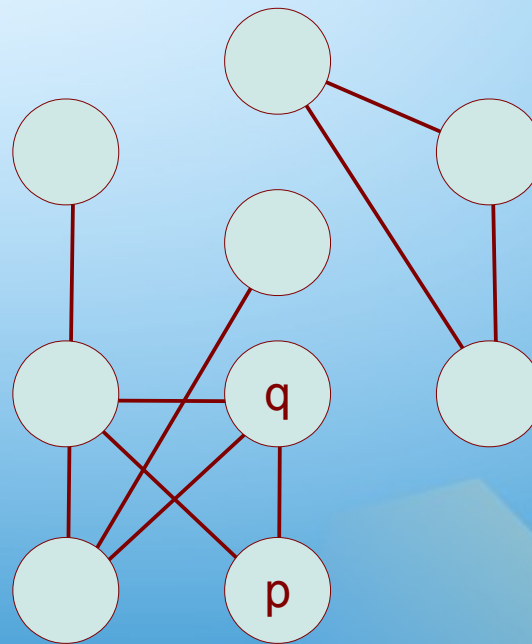
Algorytm:

1. Wybranie wężła z najmniejszą liczbą sąsiadów i nazwanie go p .
2. Wybranie sąsiada wężła p posiadającego najmniej z nim sąsiadów i nazwanie go q .
(węzeł q musi posiadać co najmniej jednego sąsiada z p).
3. Połączenie p i q , przypisanie ich do p . Usunięcie takich krawędzi z p i q , które nie są połączone z ich sąsiadami. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC, jeśli nie jest pusta to wykonanie etapu 1.

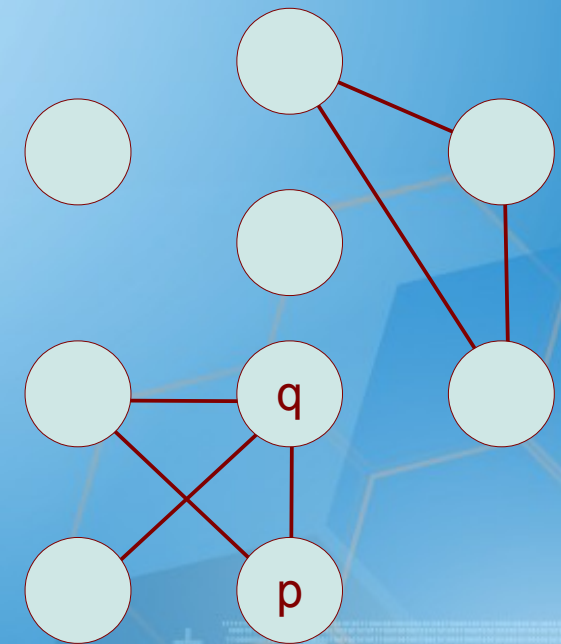
Przykład:

Iteracja 1, etap 3

Iteracja 2, etap 1

Iteracja 2, etap 2

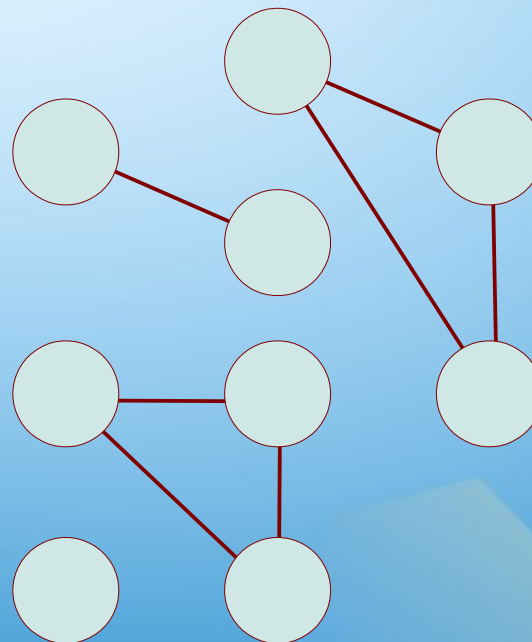

Algorytm Bhasker'a – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

Algorytm:

1. Wybranie wężła z najmniejszą liczbą sąsiadów i nazwanie go p .
2. Wybranie sąsiada wężła p posiadającego najmniej z nim sąsiadów i nazwanie go q .
(węzeł q musi posiadać co najmniej jednego sąsiada z p).
3. Połączenie p i q , przypisanie ich do p . Usunięcie takich krawędzi z p i q , które nie są połączone z ich sąsiadami. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC, jeśli nie jest pusta to wykonanie etapu 1.

Przykład:

Iteracja 2, etap 3

Algotym Kim-Shin – heurystyczny algotym wykonujący podział grafu na kliki.

Algotym:

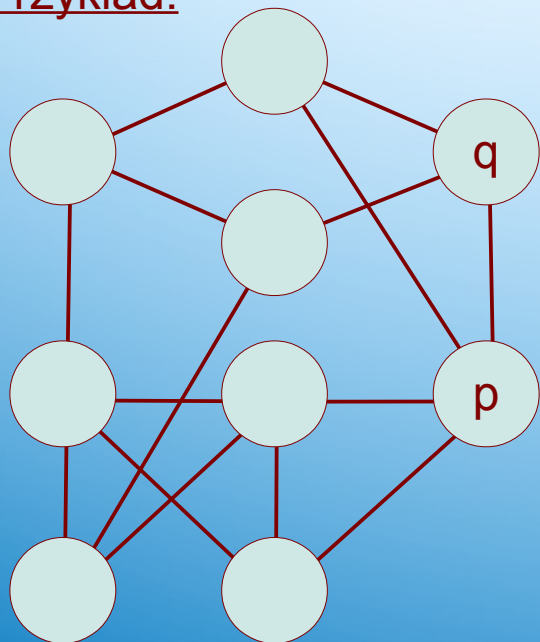
1. Wybranie wężła z najmniejszą liczbą sąsiadów i nazwanie go p .
2. Wybranie sąsiada wężła p posiadającego najwięcej z nim sąsiadów, ale o najmniejszym stopniu i nazwanie go q . Połączenie p z q i przypisanie ich do p . Usunięcie krawędzi z p i q , które nie łączą ich z sąsiadami. Jeśli p posiada jakichś sąsiadów to wykonanie etapu 2.
3. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC, jeśli nie jest pusta to wykonane etapu 1.

Algorytm Kim-Shin – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

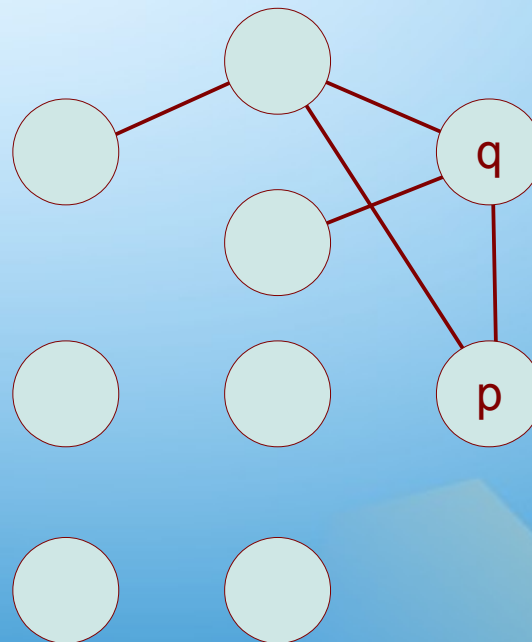
Algorytm:

1. Wybranie wężła z najmniejszą liczbą sąsiadów i nazwanie go p .
2. Wybranie sąsiada wężła p posiadającego najwięcej z nim sąsiadów, ale o najmniejszym stopniu i nazwanie go q . Połączenie p z q i przypisanie ich do p . Usunięcie krawędzi z p i q , które nie łączą ich z sąsiadami. Jeśli p posiada jakichś sąsiadów to wykonanie etapu 2.
3. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC, jeśli nie jest pusta to wykonane etapu 1.

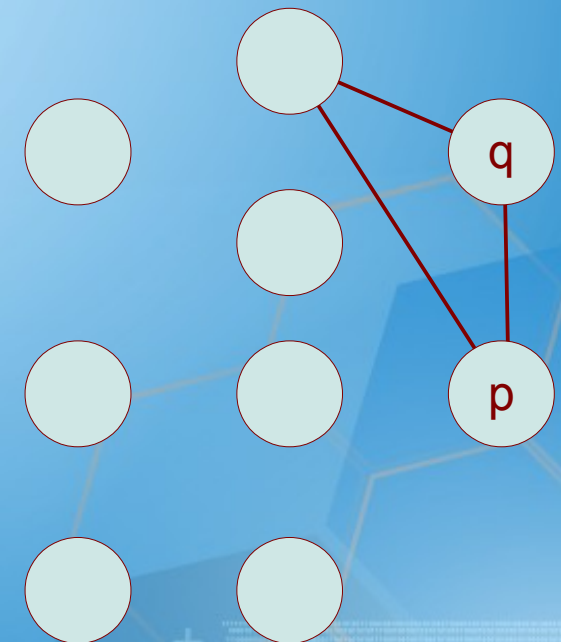
Przykład:

Iteracja 1, etap 3

Iteracja 1, etap 2.1

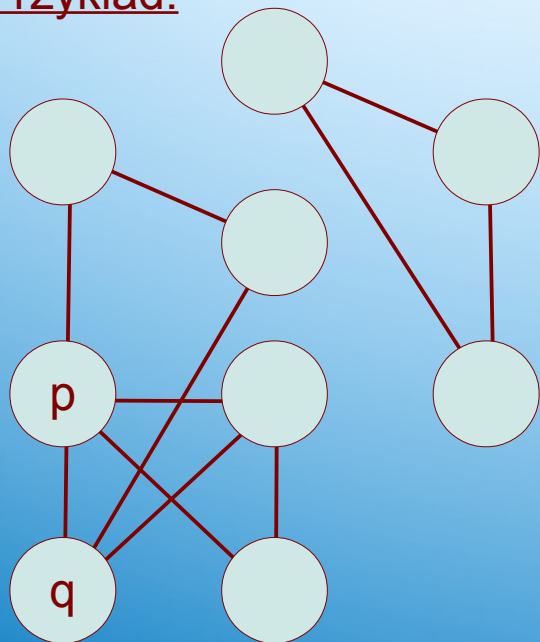
Iteracja 1, etap 2.2

Algorytm Kim-Shin – heurystyczny algorytm wykonujący podział grafu na kliki.

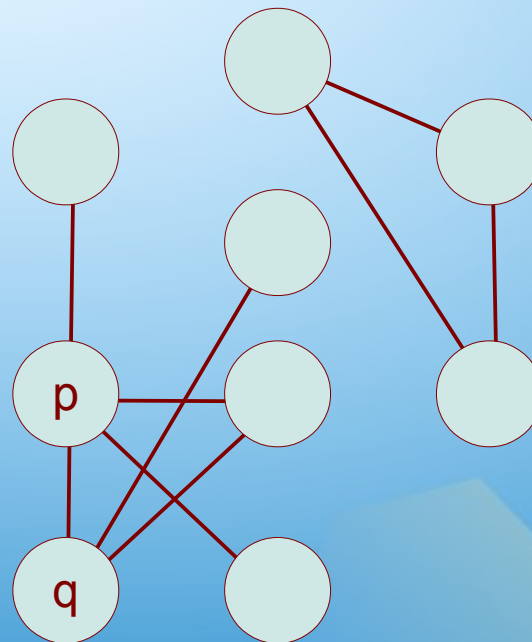
Algorytm:

1. Wybranie wężła z najmniejszą liczbą sąsiadów i nazwanie go p .
2. Wybranie sąsiada wężła p posiadającego najwięcej z nim sąsiadów, ale o najmniejszym stopniu i nazwanie go q . Połączenie p z q i przypisanie ich do p . Usunięcie krawędzi z p i q , które nie łączą ich z sąsiadami. Jeśli p posiada jakichś sąsiadów to wykonanie etapu 2.
3. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC, jeśli nie jest pusta to wykonane etapu 1.

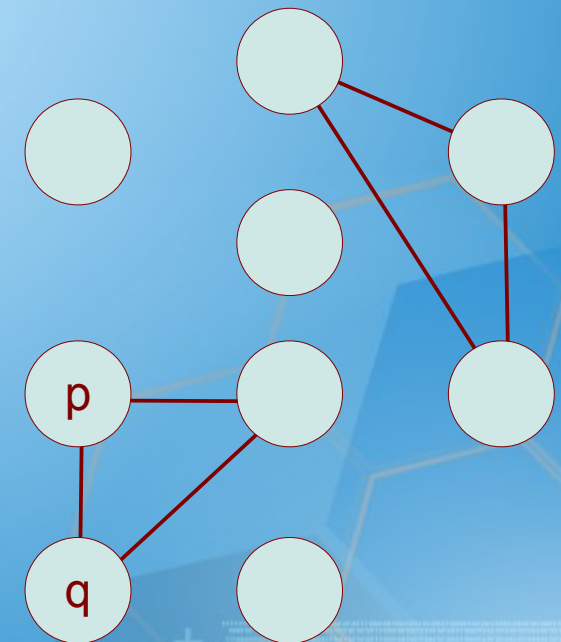
Przykład:

Iteracja 2, etap 1

Iteracja 2, etap 2.1

Iteracja 2, etap 2.2

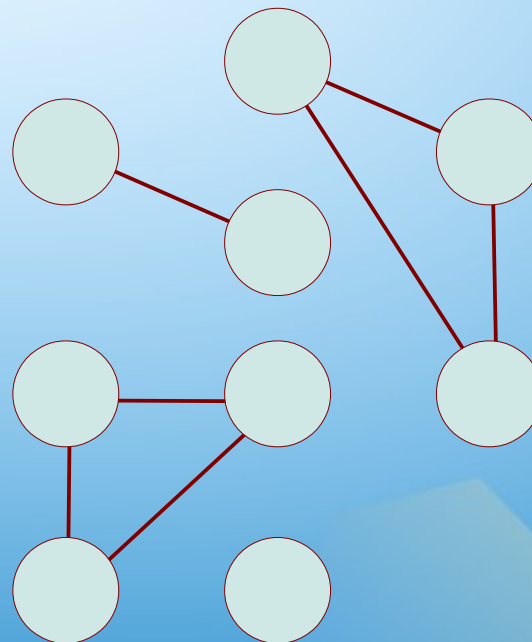

Algotym Kim-Shin – heurystyczny algotym wykonujący podział grafu na kliki.

Algotym:

1. Wybranie wężła z najmniejszą liczbą sąsiadów i nazwanie go p .
2. Wybranie sąsiada wężła p posiadającego najwięcej z nim sąsiadów, ale o najmniejszym stopniu i nazwanie go q . Połączenie p z q i przypisanie ich do p . Usunięcie krawędzi z p i q , które nie łączą ich z sąsiadami. Jeśli p posiada jakichś sąsiadów to wykonanie etapu 2.
3. Jeśli lista krawędzi jest pusta to KONIEC, jeśli nie jest pusta to wykonane etapu 1.

Przykład:

Koniec algotytmu

Algorytmy sortujące

Sortowanie – proces polegający na uporządkowaniu danych względem pewnych cech charakterystycznych (kluczy).

Algorytmy sortujące stosowane są w celu optymalizacji zbioru danych, pozwalającej wydajniej stosować inne algorytmy, np. wyszukiwanie danych.

Sortowanie – proces polegający na uporządkowaniu danych względem pewnych cech charakterystycznych (kluczy).

Algorytmy sortujące stosowane są w celu optymalizacji zbioru danych, pozwalającej wydajniej stosować inne algorytmy, np. wyszukiwanie danych.

Typy algorytmów:

- stabilne,
- niestabilne.

Sortowanie – proces polegający na uporządkowaniu danych względem pewnych cech charakterystycznych (kluczy).

Algoritmy sortujące stosowane są w celu optymalizacji zbioru danych, pozwalającej wydajniej stosować inne algorytmy, np. wyszukiwanie danych.

Typy algorytmów:

- stabilne, ←
- niestabilne.

Utrzymują kolejność elementów o tych samych cechach charakterystycznych – dla dwóch elementów R i S , jeśli przed sortowaniem R występowało po S to i po sortowaniu R będzie występowało po S :

$\{(4,1)(3,7)(3,1)(5,6)\} \xrightarrow{\text{sortowanie stabilne}} \{(3,7)(3,1)(4,1)(5,6)\}$

Sortowanie – proces polegający na uporządkowaniu danych względem pewnych cech charakterystycznych (kluczy).

Algoritmy sortujące stosowane są w celu optymalizacji zbioru danych, pozwalającej wydajniej stosować inne algorytmy, np. wyszukiwanie danych.

Typy algorytmów:

- stabilne, ←
- niestabilne. ←

Utrzymują kolejność elementów o tych samych cechach charakterystycznych – dla dwóch elementów R i S , jeśli przed sortowaniem R występowało po S to i po sortowaniu R będzie występowało po S :

$\{(4,1)(3,7)(3,1)(5,6)\} \xrightarrow{\text{sortowanie stabilne}} \{(3,7)(3,1)(4,1)(5,6)\}$

Zmieniają kolejność elementów o tych samych cechach charakterystycznych:

$\{(4,1)(3,7)(3,1)(5,6)\} \xrightarrow{\text{sortowanie niestabilne}} \{(3,1)(3,7)(4,1)(5,6)\}$

Sortowanie – proces polegający na uporządkowaniu danych względem pewnych cech charakterystycznych (kluczy).

Algoritmy sortujące stosowane są w celu optymalizacji zbioru danych, pozwalającej wydajniej stosować inne algorytmy, np. wyszukiwanie danych.

Typy algorytmów:

- stabilne, ←
- niestabilne. ←

Utrzymują kolejność elementów o tych samych cechach charakterystycznych – dla dwóch elementów R i S , jeśli przed sortowaniem R występowało po S to i po sortowaniu R będzie występowało po S :

$\{(4,1)(3,7)(3,1)(5,6)\} \xrightarrow{\text{sortowanie stabilne}} \{(3,7)(3,1)(4,1)(5,6)\}$

Zmieniają kolejność elementów o tych samych cechach charakterystycznych:

$\{(4,1)(3,7)(3,1)(5,6)\} \xrightarrow{\text{sortowanie niestabilne}} \{(3,1)(3,7)(4,1)(5,6)\}$

Stabilność nie jest istotna jeśli klucze nie pozwalają na rozróżnianie elementów.

Sortowanie bąbelkowe – ang. bubblesort – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej $O(n^2)$ i pamięciowej $O(1)$.

Algorytm:

1. Powtarzanie od pierwszego elementu ciągu do ostatniego:
  - jeśli element i jest większy od elementu $i+1$ to zamiana elementów miejscami w ciągu.
2. Jeśli zamiana elementów miejscami miała miejsce, to przejście do etapu 1, jeśli nie to KONIEC.

Sortowanie bąbelkowe – ang. bubblesort – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej $O(n^2)$ i pamięciowej $O(1)$.

Algorytm:

1. Powtarzanie od pierwszego elementu ciągu do ostatniego:
  - jeśli element i jest większy od elementu $i+1$ to zamiana elementów miejscami w ciągu.
2. Jeśli zamiana elementów miejscami miała miejsce, to przejście do etapu 1, jeśli nie to KONIEC.

Pseudokod algorytmu:

```
function sortuj(tablica A[0..r])  
begin  
  repeat  
     $i = 0$ ;  
    repeat  
      if ( $A[i] > A[i + 1]$ ) then zamień elementy  $A[i]$  i  $A[i + 1]$ ;  
       $i = i + 1$ ;  
    until  $i = r$  or była zamiana elementów;  
  until nie było zamiany elementów;  
end;
```

Sortowanie bąbelkowe – ang. bubblesort – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej $O(n^2)$ i pamięciowej $O(1)$.

Algorytm:

1. Powtarzanie od pierwszego elementu ciągu do ostatniego:
  - jeśli element i jest większy od elementu $i+1$ to zamiana elementów miejscami w ciągu.
2. Jeśli zamiana elementów miejscami miała miejsce, to przejście do etapu 1, jeśli nie to KONIEC.

Pseudokod algorytmu:

```
function sortuj(tablica A[0..r])  
begin  
  repeat  
     $i = 0$ ;  
    repeat  
      if ( $A[i] > A[i + 1]$ ) then zamień elementy  $A[i]$  i  $A[i + 1]$ ;  
       $i = i + 1$ ;  
    until  $i = r$  or była zamiana elementów;  
  until nie było zamiany elementów;  
end;
```

Uwagi:

- efektywność algorytmu można zwiększyć kontynuując szukanie kolejnych elementów do zamiany po znalezieniu pierwszej pary.

Sortowanie przez wstawianie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej $O(n^2)$.

Algorytm:

Polega na wstawianiu elementów we właściwe miejsca.

Sortowanie przez wstawianie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej $O(n^2)$.

Algorytm:

Polega na wstawianiu elementów we właściwe miejsca.

Pseudokod algorytmu:

```
function sort(tablica A, n)
begin
  for i = 2 to n do
    begin
      klucz = A[i];
      j = i - 1;
      while j > 0 and A[j] > klucz do
        begin
          A[j + 1] = A[j];
          j = j - 1;
          A[j + 1] = klucz;
        end
      end
    end
  end;
```


Sortowanie przez wstawianie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej $O(n^2)$.

Algorytm:

Polega na wstawianiu elementów we właściwe miejsca.

Pseudokod algorytmu:

```
function sort(tablica A, n)
begin
  for i = 2 to n do
    begin
      klucz = A[i];
      j = i - 1;
      while j > 0 and A[j] > klucz do
        begin
          A[j + 1] = A[j];
          j = j - 1;
          A[j + 1] = klucz;
        end
      end
    end
  end;
```

Uwagi:

- algorytm jest efektywny dla małych porcji danych lub dla danych częściowo posortowanych.

Sortowanie przez scalanie –

stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n \log n)$ i pamięciowej $O(n)$.

Sortowanie przez scalanie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n \log n)$ i pamięciowej $O(n)$.

Algorytm:

1. Podzielenie zestawu danych na dwie równe części.
2. Zastosowanie procedury sortującej dla każdej z nich oddzielnie, chyba że pozostał już tylko jeden element.
3. Połączenie posortowanych podciągów $A[1..n]$ i $B[1..m]$ do ciągu $C[1..m+n]$:
  1. Utworzenie wskaźników na początki ciągów A i $B \rightarrow i = 1, j = 1$.
  2. Jeżeli $i > n$ to dołączenie pozostałych elementów ciągu B do ciągu C i KONIEC.
  3. Jeżeli $j > m$ to dołączenie pozostałych elementów ciągu A do ciągu C i KONIEC.
  4. Jeżeli $A[i] \leq B[j]$ to dołączenie $A[i]$ do C i zwiększenie i o jeden, w przeciwnym przypadku dołączenie $B[j]$ do C i zwiększenie j o jeden.
  5. Powtarzanie od etapu 3.2 aż wszystkie elementy A i B trafią do C .

Sortowanie przez scalanie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n \log n)$ i pamięciowej $O(n)$.

Algorytm:

1. Podzielenie zestawu danych na dwie równe części.
2. Zastosowanie procedury sortującej dla każdej z nich oddzielnie, chyba że pozostał już tylko jeden element.
3. Połączenie posortowanych podciągów $A[1..n]$ i $B[1..m]$ do ciągu $C[1..m+n]$:
  1. Utworzenie wskaźników na początki ciągów A i $B \rightarrow i = 1, j = 1$.
  2. Jeżeli $i > n$ to dołączenie pozostałych elementów ciągu B do ciągu C i KONIEC.
  3. Jeżeli $j > m$ to dołączenie pozostałych elementów ciągu A do ciągu C i KONIEC.
  4. Jeżeli $A[i] \leq B[j]$ to dołączenie $A[i]$ do C i zwiększenie i o jeden, w przeciwnym przypadku dołączenie $B[j]$ do C i zwiększenie j o jeden.
  5. Powtarzanie od etapu 3.2 aż wszystkie elementy A i B trafią do C .

Uwagi:

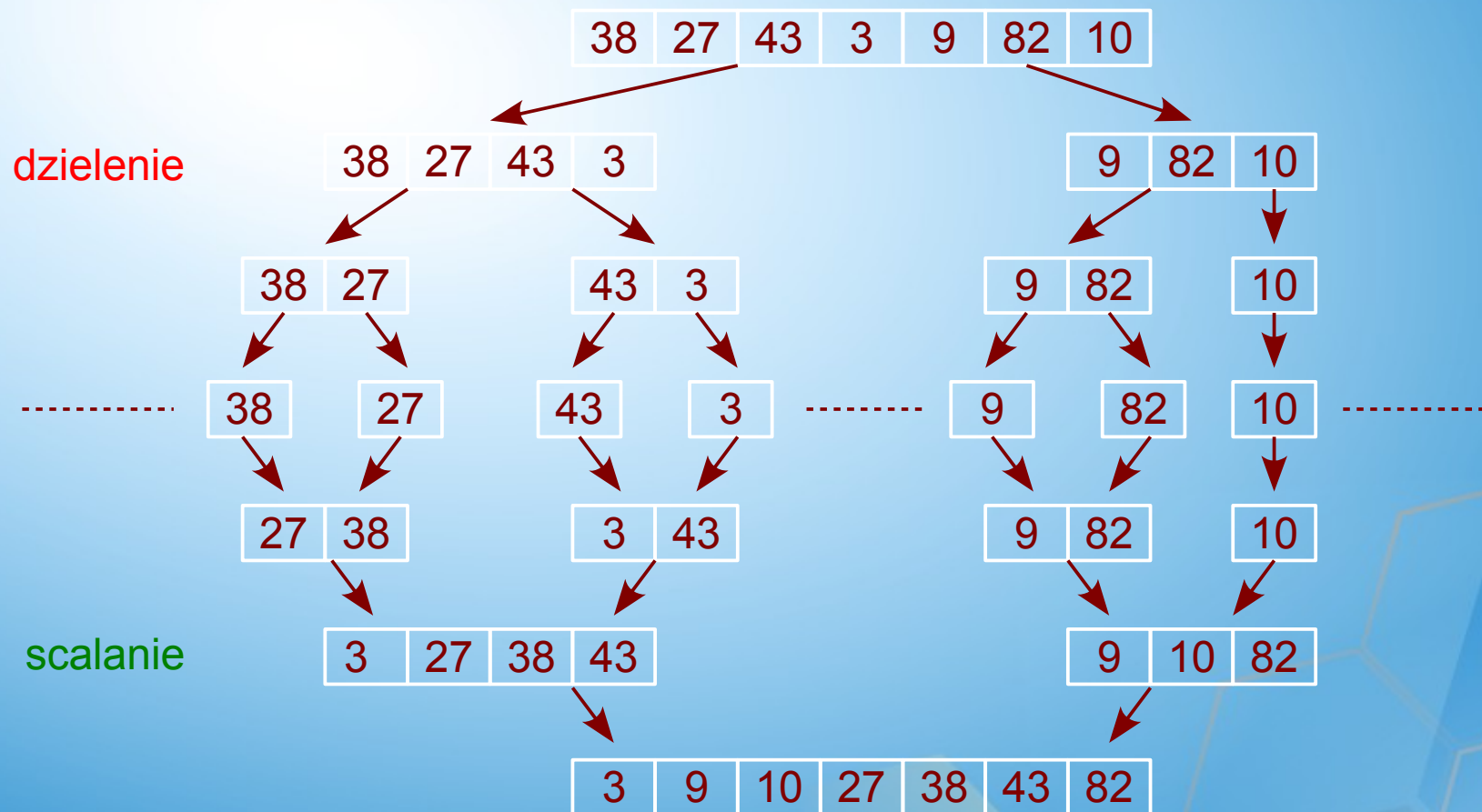
- scalenie wymaga $O(n+m)$ porównań elementów i wstawienia ich do tablicy wynikowej.

Sortowanie przez scalanie –

stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n \log n)$ i pamięciowej $O(n)$.

Przykład:

Sortowanie przez zliczanie –

stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n + k)$ i pamięciowej $O(n + k)$.

Algorytm:

1. Przeglądanie elementów ciągu A od 0 do n .
2. Jeśli wybrany element znajduje się w tablicy pomocniczej to zwiększenie liczby jego wystąpień, jeśli nie znajduje się to wstawienie tego elementu do tablicy pomocniczej zgodnie z porządkiem sortowania.
3. Odtworzenie tablicy wynikowej poprzez wstawienie do niej elementów z tablicy pomocniczej we właściwej liczbie ich wystąpień.

Sortowanie przez zliczanie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n + k)$ i pamięciowej $O(n + k)$.

Algorytm:

1. Przeglądanie elementów ciągu A od 0 do n .
2. Jeśli wybrany element znajduje się w tablicy pomocniczej to zwiększenie liczby jego wystąpień, jeśli nie znajduje się to wstawienie tego elementu do tablicy pomocniczej zgodnie z porządkiem sortowania.
3. Odtworzenie tablicy wynikowej poprzez wstawienie do niej elementów z tablicy pomocniczej we właściwej liczbie ich wystąpień.

Uwagi:

- liczba k oznacza rozpiętość sortowanych danych,
- najczęściej tablica pomocnicza ma taką liczbę elementów jak zakres sortowanych danych,
- tablicę pomocniczą można zaimplementować w postaci listy.

Sortowanie przez zliczanie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n + k)$ i pamięciowej $O(n + k)$.

Algorytm:

1. Przeglądanie elementów ciągu A od 0 do n .
2. Jeśli wybrany element znajduje się w tablicy pomocniczej to zwiększenie liczby jego wystąpień, jeśli nie znajduje się to wstawienie tego elementu do tablicy pomocniczej zgodnie z porządkiem sortowania.
3. Odtworzenie tablicy wynikowej poprzez wstawienie do niej elementów z tablicy pomocniczej we właściwej liczbie ich wystąpień.

Uwagi:

- liczba k oznacza rozpiętość sortowanych danych,
- najczęściej tablica pomocnicza ma taką liczbę elementów jak zakres sortowanych danych,
- tablicę pomocniczą można zaimplementować w postaci listy.

Przykład:

Dane wejściowe : 1 3 4 1 5 9 0 0 8 2 6 3 8 3 7 5 9 2 7 9 9 2 1 8 8 0 8 5 8

Tablica pomocnicza: {0:0; 1:0; 2:0; 3:0; 4:0; 5:0; 6:0; 7:0; 8:0; 9:0} – początek algorytmu

Sortowanie przez zliczanie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n + k)$ i pamięciowej $O(n + k)$.

Algorytm:

1. Przeglądanie elementów ciągu A od 0 do n .
2. Jeśli wybrany element znajduje się w tablicy pomocniczej to zwiększenie liczby jego wystąpień, jeśli nie znajduje się to wstawienie tego elementu do tablicy pomocniczej zgodnie z porządkiem sortowania.
3. Odtworzenie tablicy wynikowej poprzez wstawienie do niej elementów z tablicy pomocniczej we właściwej liczbie ich wystąpień.

Uwagi:

- liczba k oznacza rozpiętość sortowanych danych,
- najczęściej tablica pomocnicza ma taką liczbę elementów jak zakres sortowanych danych,
- tablicę pomocniczą można zaimplementować w postaci listy.

Przykład:

Dane wejściowe : 1 3 4 1 5 9 0 0 8 2 6 3 8 3 7 5 9 2 7 9 9 2 1 8 8 0 8 5 8

Tablica pomocnicza: {0:0; 1:0; 2:0; 3:0; 4:0; 5:0; 6:0; 7:0; 8:0; 9:0} – początek algorytmu
 {0:3; 1:3; 2:3; 3:3; 4:1; 5:3; 6:1; 7:2; 8:6; 9:4} – koniec zliczania

Sortowanie przez zliczanie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n + k)$ i pamięciowej $O(n + k)$.

Algorytm:

1. Przeglądanie elementów ciągu A od 0 do n .
2. Jeśli wybrany element znajduje się w tablicy pomocniczej to zwiększenie liczby jego wystąpień, jeśli nie znajduje się to wstawienie tego elementu do tablicy pomocniczej zgodnie z porządkiem sortowania.
3. Odtworzenie tablicy wynikowej poprzez wstawienie do niej elementów z tablicy pomocniczej we właściwej liczbie ich wystąpień.

Uwagi:

- liczba k oznacza rozpiętość sortowanych danych,
- najczęściej tablica pomocnicza ma taką liczbę elementów jak zakres sortowanych danych,
- tablicę pomocniczą można zaimplementować w postaci listy.

Przykład:

Dane wejściowe : 1 3 4 1 5 9 0 0 8 2 6 3 8 3 7 5 9 2 7 9 9 2 1 8 8 0 8 5 8

Tablica pomocnicza: {0:0; 1:0; 2:0; 3:0; 4:0; 5:0; 6:0; 7:0; 8:0; 9:0} – początek algorytmu
 {0:3; 1:3; 2:3; 3:3; 4:1; 5:3; 6:1; 7:2; 8:6; 9:4} – koniec zliczania

Dane wyjściowe : 0 0 0 – wartość 0 jest 3 razy w sortowanej tablicy,

Sortowanie przez zliczanie – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej równej $O(n + k)$ i pamięciowej $O(n + k)$.

Algorytm:

1. Przeglądanie elementów ciągu A od 0 do n .
2. Jeśli wybrany element znajduje się w tablicy pomocniczej to zwiększenie liczby jego wystąpień, jeśli nie znajduje się to wstawienie tego elementu do tablicy pomocniczej zgodnie z porządkiem sortowania.
3. Odtworzenie tablicy wynikowej poprzez wstawienie do niej elementów z tablicy pomocniczej we właściwej liczbie ich wystąpień.

Uwagi:

- liczba k oznacza rozpiętość sortowanych danych,
- najczęściej tablica pomocnicza ma taką liczbę elementów jak zakres sortowanych danych,
- tablicę pomocniczą można zaimplementować w postaci listy.

Przykład:

Dane wejściowe : 1 3 4 1 5 9 0 0 8 2 6 3 8 3 7 5 9 2 7 9 9 2 1 8 8 0 8 5 8
 Tablica pomocnicza: {0:0; 1:0; 2:0; 3:0; 4:0; 5:0; 6:0; 7:0; 8:0; 9:0} – początek algorytmu
 {0:3; 1:3; 2:3; 3:3; 4:1; 5:3; 6:1; 7:2; 8:6; 9:4} – koniec zliczania
 Dane wyjściowe : 0 0 0 – wartość 0 jest 3 razy w sortowanej tablicy,
 1 1 1 – wartość 1 jest 3 razy w sortowanej tablicy,
 ...
 2 2 2 3 3 3 4 5 5 5 6 7 7 8 8 8 8 8 8 9 9 9 9

Sortowanie kubełkowe – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej średniej równej $O(n)$ i pamięciowej $O(k)$.

Algorytm:

1. Podzielenie zadanego przedziału liczb na n podprzedziałów (kubełków) o równej długości.
2. Przypisanie liczb z sortowanej tablicy do odpowiednich kubełków.
3. Sortowanie liczb w niepustych kubełkach.
4. Wypisanie po kolei zawartość niepustych kubełków.

Uwagi:

- złożoność pesymistyczna algorytmu wynosi $O(n^2)$.

Sortowanie kubełkowe – stabilny algorytm sortujący o złożoności czasowej średniej równej $O(n)$ i pamięciowej $O(k)$.

Algorytm:

1. Podzielenie zadanego przedziału liczb na n podprzedziałów (kubełków) o równej długości.
2. Przypisanie liczb z sortowanej tablicy do odpowiednich kubełków.
3. Sortowanie liczb w niepustych kubełkach.
4. Wypisanie po kolei zawartość niepustych kubełków.

Uwagi:

- złożoność pesymistyczna algorytmu wynosi $O(n^2)$.

Sortowanie biblioteczne – stabilny algorytm sortujący o złożoność czasowej $O(n \log n)$.

Algorytm:

Algorytm bazuje na algorytmie sortowania przez wstawianie, ale z dodawaniem pustych miejsc w tablicy w celu przyspieszenie wstawiania elementów.

Uwagi:

- złożoność pesymistyczna algorytmu wynosi $O(n^2)$.

Sortowanie szybkie – algorytm sortujący o złożoności czasowej średniej $O(n \log n)$.

Algorytm:

1. Ze zbioru wejściowego wybranie elementu osiowego.
2. Przeniesienie na początek tablicy wszystkich elementów mniejszych od elementu osiowego.
3. Przeniesienie na koniec tablicy wszystkich elementów większych od elementu osiowego.
4. Wykonanie etapów 1-3 dla podzbiorów tablicy wyznaczonych przez element osiowy.
5. Jeśli podzbiór zawiera 1 element to KONIEC.

Sortowanie szybkie – algorytm sortujący o złożoności czasowej średniej $O(n \log n)$.

Algorytm:

1. Ze zbioru wejściowego wybranie elementu osiowego.
2. Przeniesienie na początek tablicy wszystkich elementów mniejszych od elementu osiowego.
3. Przeniesienie na koniec tablicy wszystkich elementów większych od elementu osiowego.
4. Wykonanie etapów 1-3 dla podzbiorów tablicy wyznaczonych przez element osiowy.
5. Jeśli podzbiór zawiera 1 element to KONIEC.

Pseudokod algorytmu:

```
function Quicksort(A, l, r)  
begin  
  if l < r then begin  
    i = podzial_tablicy(A, l, r);  
    Quicksort(A, l, i - 1);  
    Quicksort(A, i, r);  
  end  
end;
```

Sortowanie szybkie – algorytm sortujący o złożoności czasowej średniej $O(n \log n)$.

Algorytm:

1. Ze zbioru wejściowego wybranie elementu osiowego.
2. Przeniesienie na początek tablicy wszystkich elementów mniejszych od elementu osiowego.
3. Przeniesienie na koniec tablicy wszystkich elementów większych od elementu osiowego.
4. Wykonanie etapów 1-3 dla podzbiorów tablicy wyznaczonych przez element osiowy.
5. Jeśli podzbiór zawiera 1 element to KONIEC.

Pseudokod algorytmu:

```
function Quicksort( $A, l, r$ )
begin
  if  $l < r$  then begin
     $i = \text{podzial\_tablicy}(A, l, r)$ ;
    Quicksort( $A, l, i - 1$ );
    Quicksort( $A, i, r$ );
  end
end;
```

Uwagi:

- algorytm został zaprojektowany metoda „dziel i zwyciężaj”,
- algorytm został zaimplementowany w wielu językach programowania,
- złożoność pesymistyczna algorytmu wynosi $O(n^2)$.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

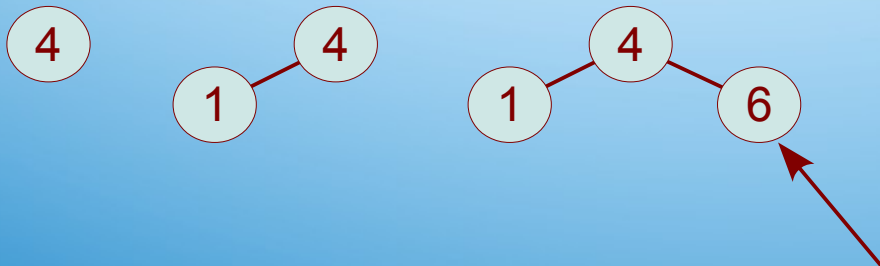
Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]:

4	1	6	5	8	12	3	11	9	2
---	---	---	---	---	----	---	----	---	---

Warunek kopca przestaje być spełniony.

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

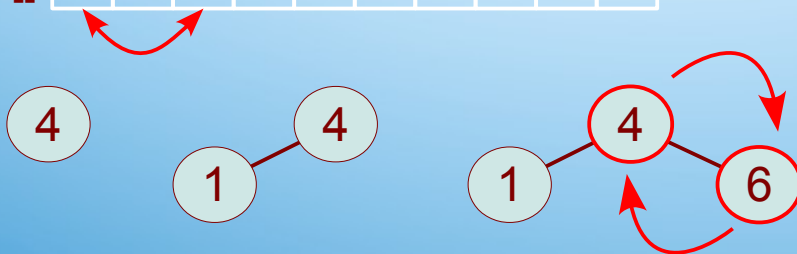
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 4 1 6 5 8 12 3 11 9 2

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

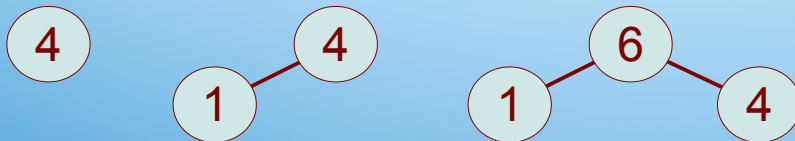
Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]:

6	1	4	5	8	12	3	11	9	2
---	---	---	---	---	----	---	----	---	---

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

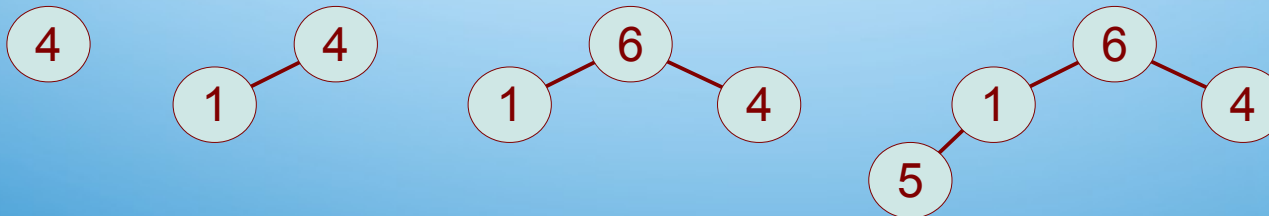
Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]:

6	1	4	5	8	12	3	11	9	2
---	---	---	---	---	----	---	----	---	---

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

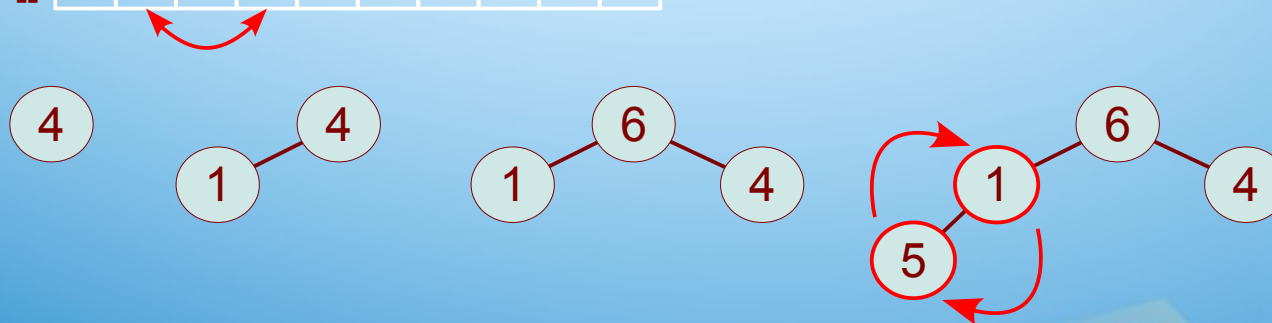
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 6 1 4 5 8 12 3 11 9 2

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

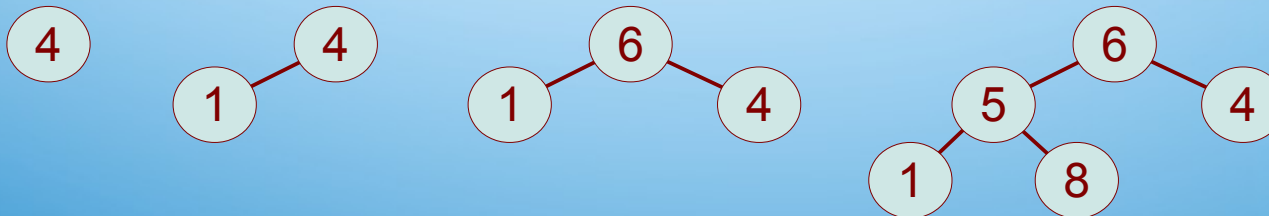
Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]:

6	5	4	1	8	12	3	11	9	2
---	---	---	---	---	----	---	----	---	---

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

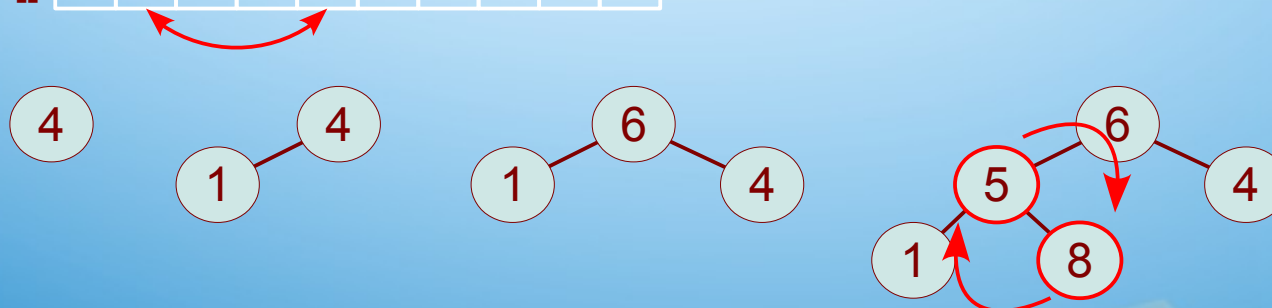
Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]:

6	5	4	1	8	12	3	11	9	2
---	---	---	---	---	----	---	----	---	---

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

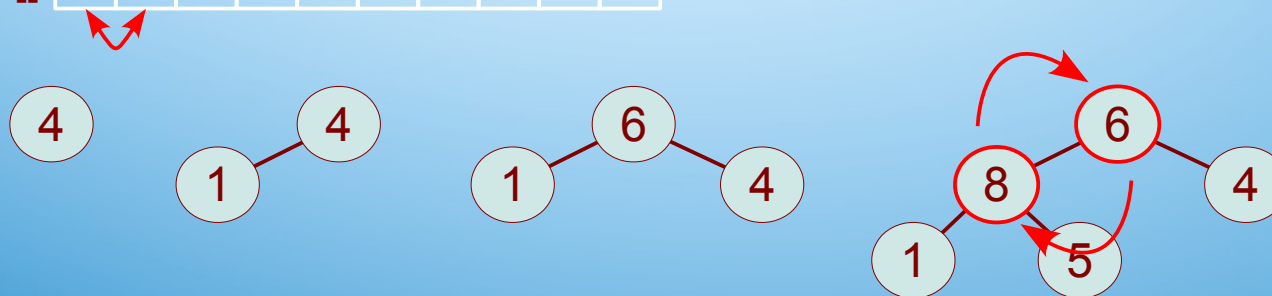
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 6 8 4 1 5 12 3 11 9 2

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

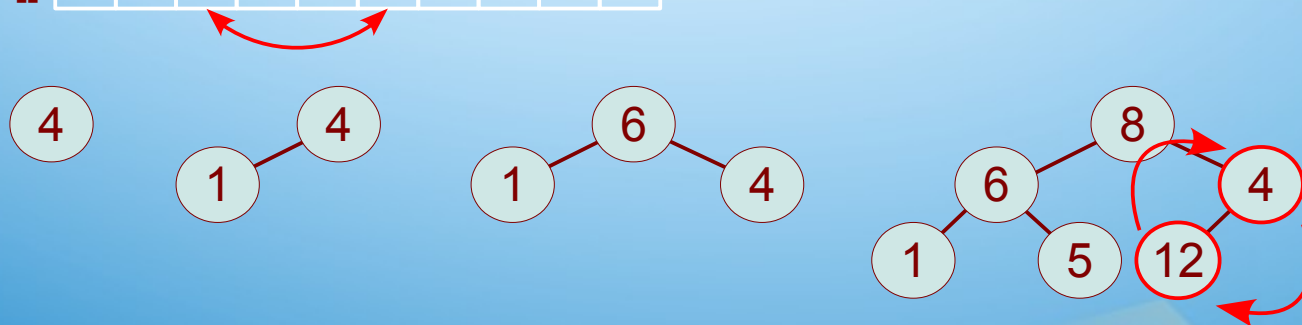
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 8 6 4 1 5 12 3 11 9 2

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

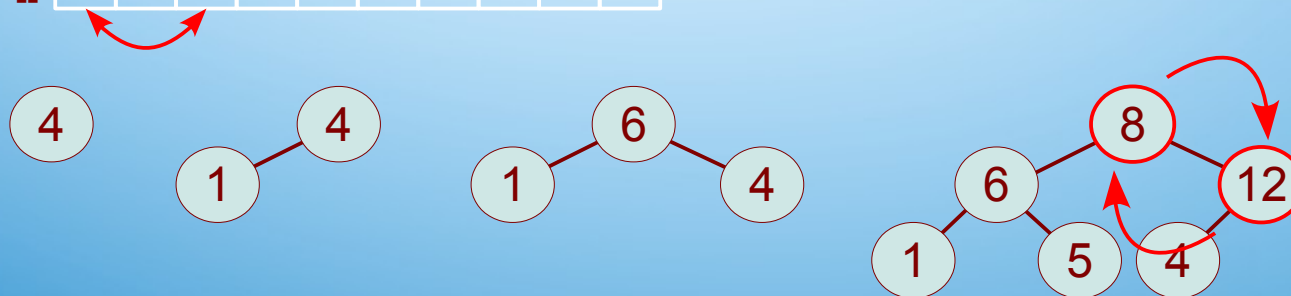
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 8 6 12 1 5 4 3 11 9 2

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

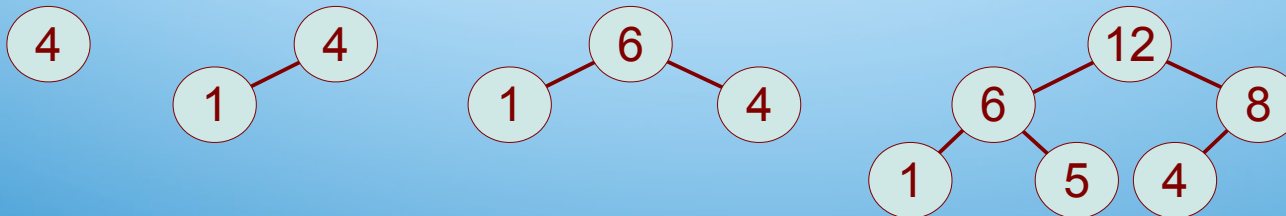
Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]:

12	6	8	1	5	4	3	11	9	2
----	---	---	---	---	---	---	----	---	---

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

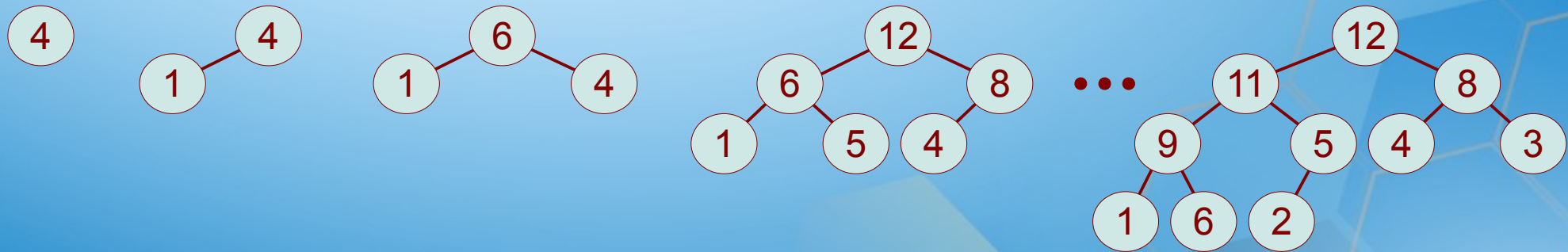
Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]:

12	11	8	9	5	4	3	1	6	2
----	----	---	---	---	---	---	---	---	---

Etap 1 – budowa kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

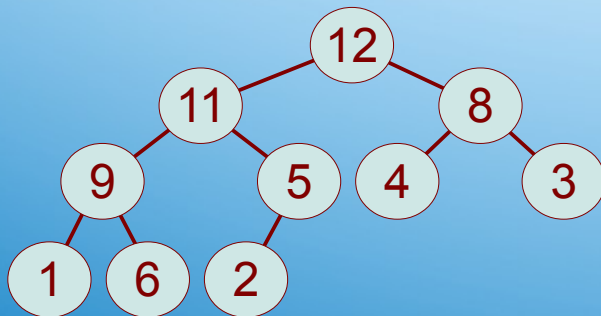
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 12 11 8 9 5 4 3 1 6 2

Etap 2 – sortowanie.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

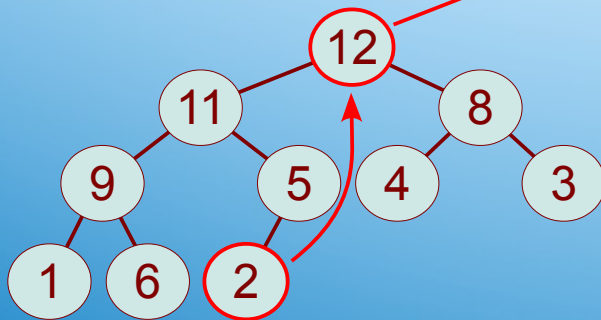
Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]:

12	11	8	9	5	4	3	1	6	2
----	----	---	---	---	---	---	---	---	---

Etap 2 – sortowanie: przeniesienie korzenia drzewa na koniec tablicy kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

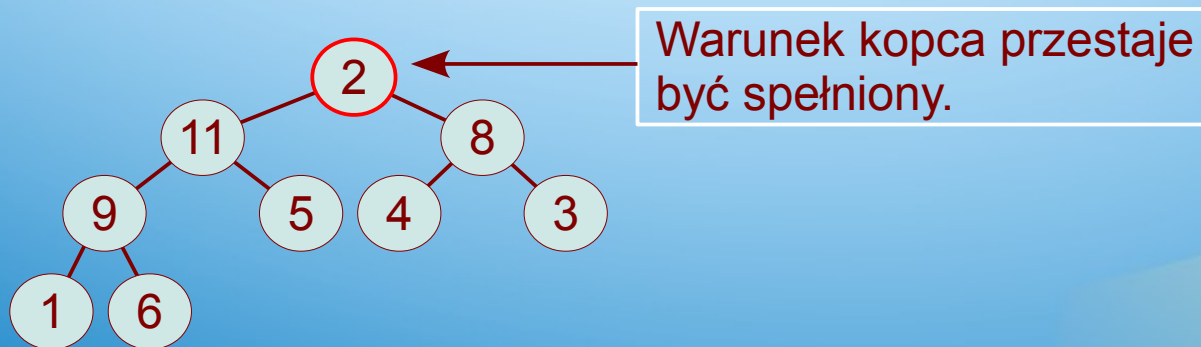
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 2 11 8 9 5 4 3 1 6 12

Etap 2 – sortowanie: przywracanie kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

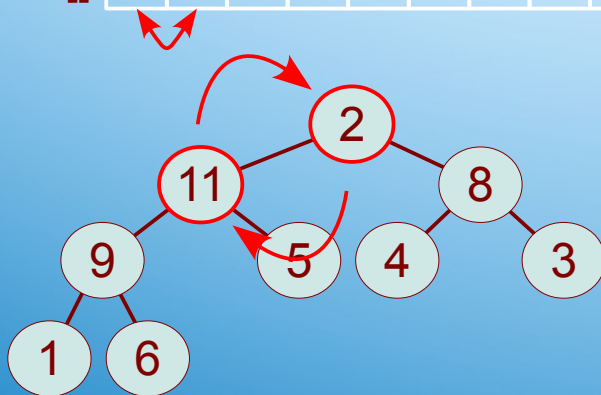
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 2 11 8 9 5 4 3 1 6 12

Etap 2 – sortowanie: przywracanie kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

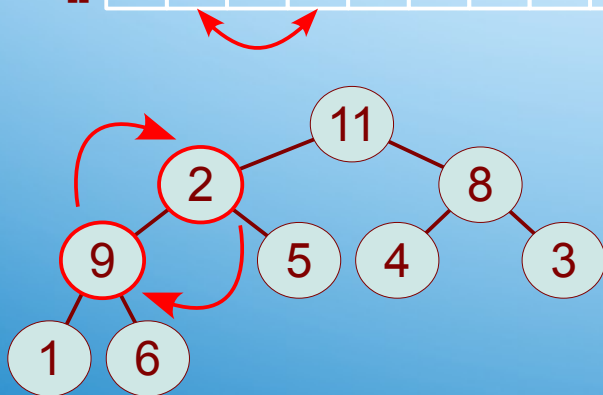
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 11 2 8 9 5 4 3 1 6 12

Etap 2 – sortowanie: przywracanie kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

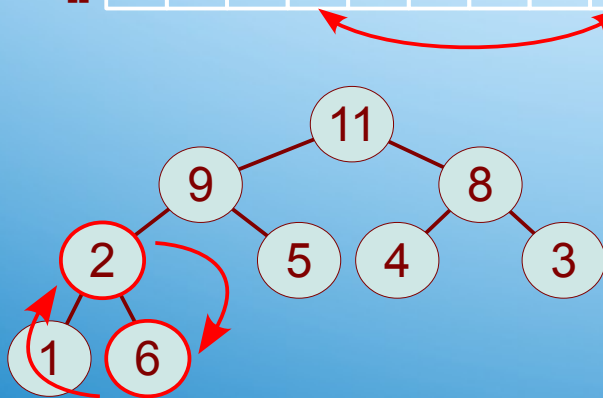
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 11 9 8 2 5 4 3 1 6 12

Etap 2 – sortowanie: przywracanie kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

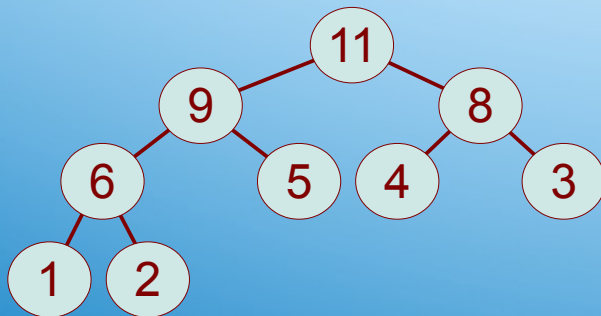
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 11 9 8 6 5 4 3 1 2 12

Kopiec został przywrócony.

Etap 2 – sortowanie.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

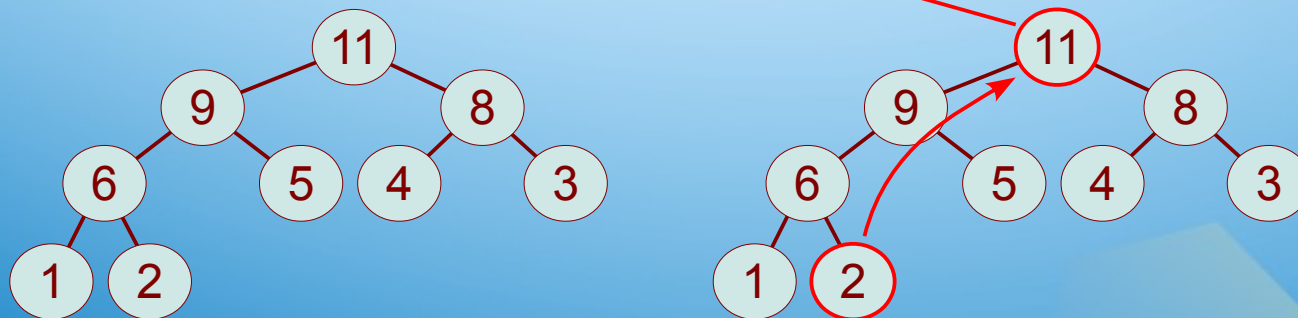
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 11 9 8 6 5 4 3 1 2 12

Etap 2 – sortowanie: przeniesienie korzenia drzewa na koniec tablicy kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

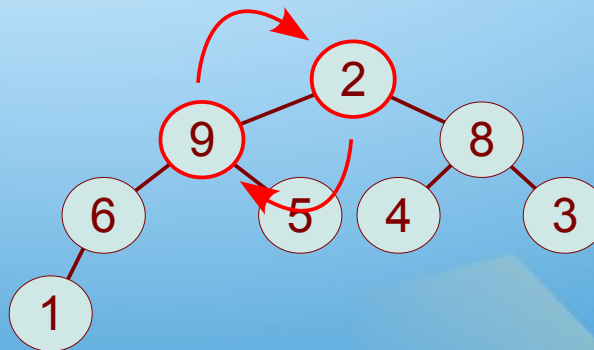
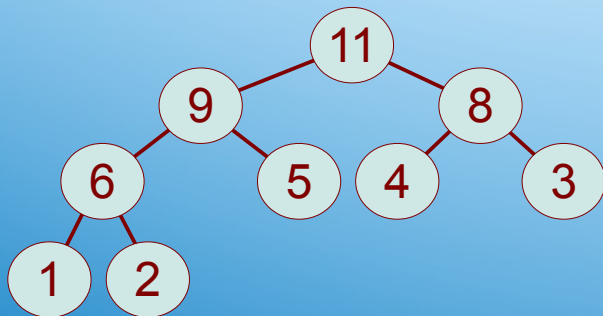
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 2 9 8 6 5 4 3 1 11 12

Etap 2 – sortowanie: przywracanie kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

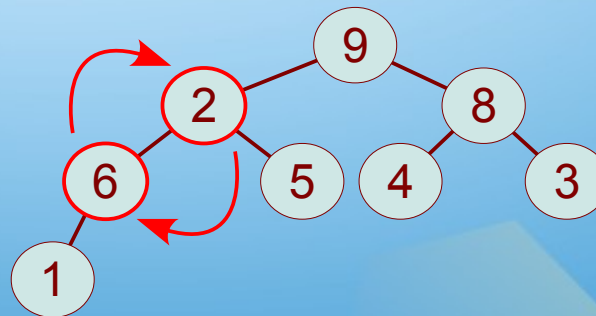
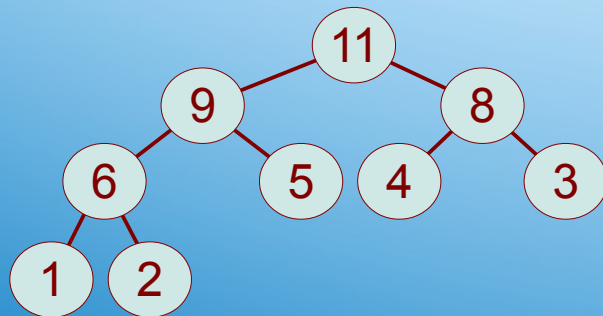
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 9 2 8 6 5 4 3 1 11 12

Etap 2 – sortowanie: przywracanie kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

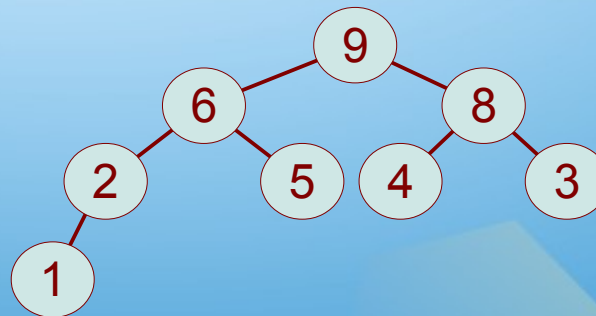
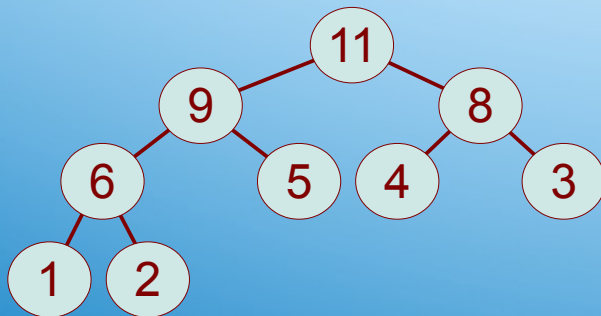
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 9 6 8 2 5 4 3 1 11 12

Etap 2 – sortowanie.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

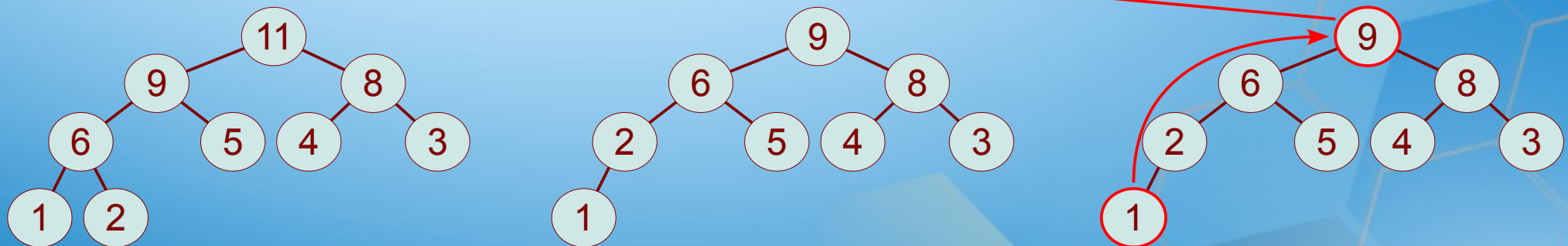
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 9 6 8 2 5 4 3 1 11 12

Etap 2 – sortowanie: przeniesienie korzenia drzewa na koniec tablicy kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

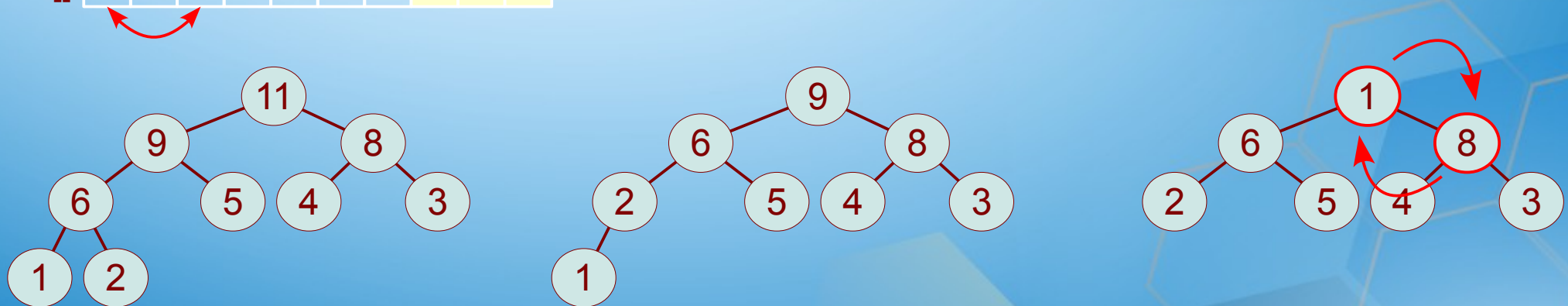
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 1 6 8 2 5 4 3 9 11 12

Etap 2 – sortowanie: przywracanie kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

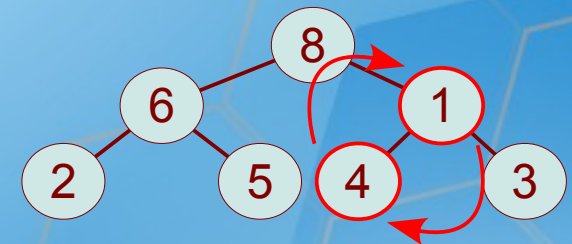
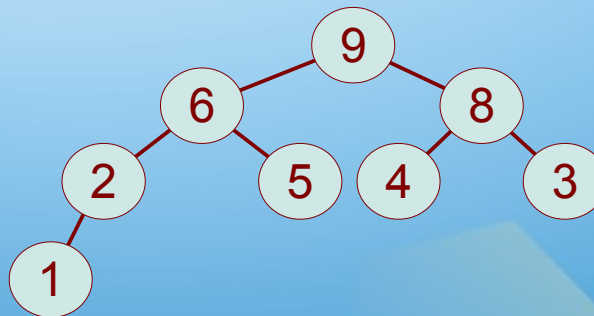
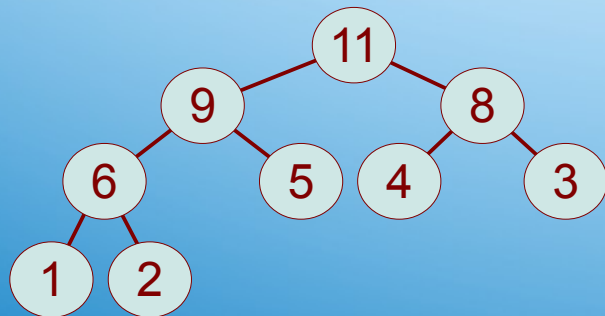
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 8 6 1 2 5 4 3 9 11 12

Etap 2 – sortowanie: przywracanie kopca.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

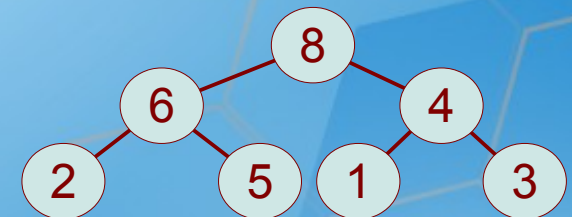
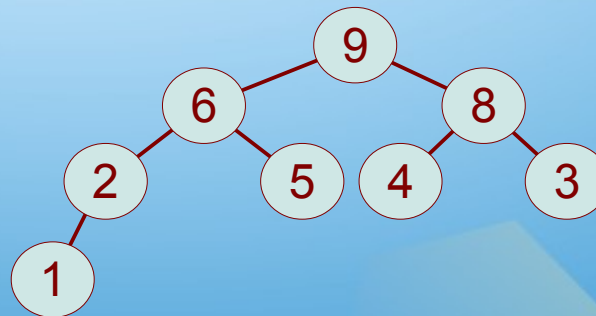
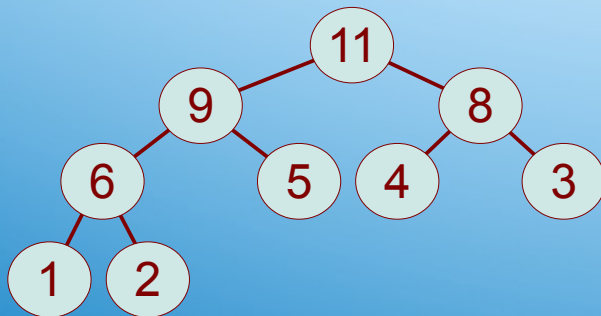
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 8 6 4 2 5 1 3 9 11 12

Etap 2 – sortowanie.

Sortowanie przez kopcowanie – algorytm sortujący stosujący kopiec binarny.

Algorytm:

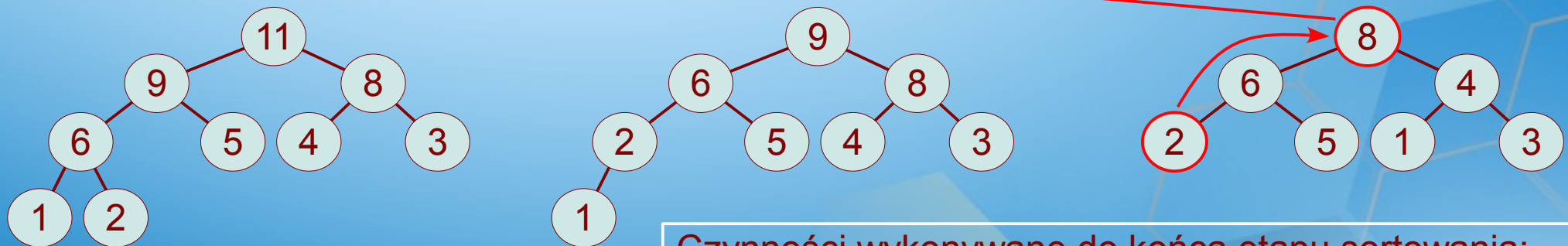
1. Reorganizacja danych w celu utworzenia kopca.
2. Właściwe sortowanie.

Cechy:

- algorytm ma stałą złożoność pamięciową $O(1)$ – kopiec tworzy się w tablicy z danymi,
- złożoność obliczeniowa pesymistyczna wynosi $O(n \log n)$.
- algorytm stanowi doskonałą alternatywę dla quicksort'a, którego złożoność pesymistyczna jest gorsza i wynosi $O(n^2)$ oraz pamięciowa $O(\log n)$.

Przykład:

A[]: 8 6 4 2 5 1 3 9 11 12

Etap 2 – sortowanie: ...

Czynności wykonywane do końca etapu sortowania:

- przenoszenie korzenia na koniec tablicy kopca,
- wstawienie ostatniego elementu w miejsce korzenia,
- przewracanie kopca.

Koniec wykładu